

DE ROTTERDAMSE **VVD**

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Inhoudsopgave

Inleiding	5
I. Rotterdam veilig	7
Inleiding	7
Criminaliteit en ondermijning	8
Cameratoezicht	9
Preventie	10
Politie, brandweer, ambulance en andere hulpdiensten	12
Cyberveiligheid	12
Straatintimidatie	12
Dierenwelzijn	13
II. De Rotterdamse economie	15
Inleiding	15
Rotterdamse haven	16
De toekomst van de luchthaven	17
Digitalisering	17
Internationalisering	17
Jonge bedrijven	18
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	18
Bedrijventerreinen	18
Toerisme	19
Iedereen aan het werk	19
III. Bouwen, wonen, buitenruimte	22
Inleiding	22
Wonen	23
Doorbouwen	24
Geef kleine initiatieven de ruimte	25
Plan: Van leegstaande winkel naar woning	25
Omgang met verhuurders	26
Erfpacht	26
Wonen voor studenten en ouderen	26
Gebouwde omgeving	27
Buitenruimte	28
IV. Mobiliteit en ruimtelijke ordening	30
Inleiding	30
Verkeer over de weg	30
Parkeren	31
Verkeersveiligheid- en overlast	31

Openbaar vervoer	32
Fietsers en voetgangers	33
Binnenvaart	34
Mobiliteit algemeen	35
V. Energie en klimaat	36
Inleiding	36
De toekomst van aardgas: een verstandige zoektocht naar alternatieven	36
Mobiliteit	37
Industrie	38
Energie	38
Klimaatadaptatie	39
VI. Rotterdamse welzijn, welvaart en gezondheid	40
Inleiding	40
Universiteit en hogescholen	40
Senioren	40
Zelfstandigheid en participatie	41
Armoedebestrijding	42
Jeugd en jongeren	42
Ondersteuning voor ouders	43
Afspraken met doorverwijzers	43
WMO en informele zorg	44
Schoolgebouwen	44
Sport en bewegen	45
VII. Rotterdam voor iedereen	46
Inleiding	46
Anti-discriminatie en kansengelijkheid	46
Inburgeren en integratie	46
Rotterdams trots	46
Radicalisering	47
LHBTI+	47
VIII. Bruisend Rotterdam	48
Inleiding	48
Kunst en cultuur	48
Horeca / festivals	49
Recreatie	50
IX. Bestuur en bedrijfsvoering	51
Inleiding	51
Een daadkrachtige, kleine overheid	51
Een transparant overheid	52
Goede dienstverlening voor iedereen zonder gedoe	52

Investeren in alle wijken, dicht bij de burger	53
Stabiele financiën met minder belastingen	53
Kerntaken en deelnemingen	54
Bescherming Privacy	55

Inleiding

Geen woorden, maar daden.

De instelling van Rotterdam en Rotterdammers kan in deze vier woorden worden samengevat. Een Rotterdammer gaat problemen niet uit de weg, maar pakt ze met beide handen aan en lost ze op. Een Rotterdammer zeurt niet over wat er mis gaat, maar steekt zijn of haar handen uit de mouwen om het op te lossen. Deze instelling heeft Rotterdam altijd al veel opgeleverd, maar vooral de afgelopen pittige jaren met een ongekende gezondheidscrisis kwam deze mentaliteit nog eens extra goed van pas.

De Rotterdamse VVD kijkt naar de stad met een liberale bril. Waarden als vrijheid en verantwoordelijkheid staan daarbij voor ons centraal. Het individu en niet de groep is leidend in onze afwegingen met altijd in het achterhoofd dat de vrijheid van de een zo ver gaat totdat de vrijheid van een ander wordt ingeperkt.

De coronacrisis heeft ontzettend veel gevraagd - van iedereen. Ook in Rotterdam hebben verpleegkundigen, ambulancepersoneel, dokters en andere hulpverleners maandenlang overuren moeten werken om te zorgen voor anderen. Iedereen heeft daardoor nóg meer waardering gekregen voor de uitstekende gezondheidszorg in ons land, maar er is ook veel gevraagd van de mensen die dit mogelijk hebben gemaakt.

Ook ondernemers hebben enorme uitdagingen het hoofd moeten bieden, en hun bedrijf in recordtijd opnieuw moeten uitvinden, of hebben het helaas niet gered. Iedereen heeft moeten omgaan met een (tijdelijke) andere manier van leven, en misschien wel persoonlijke verliezen gehad in zijn of haar omgeving.

Gelukkig past nog een andere zinspreuk goed bij de aard van Rotterdammers:

Sterker, door strijd.

De Rotterdamse VVD kan niet wachten om Rotterdam nóg sterker uit deze periode te brengen dan ooit tevoren. Er zijn uitdagingen die al lang spelen en die steeds urgenter zijn geworden. Het blijkt ontzettend lastig voor veel Rotterdammers om een betaalbaar eigen huis te vinden. Het gaat dan niet alleen om sociale huurwoningen, maar óók om starters die een eerste eigen huis willen kopen, of om gezinnen die klaar zijn voor een volgende stap in hun wooncarrière. Mensen zijn andere eisen gaan stellen aan hun woningen, bijvoorbeeld omdat zij minder vaak naar kantoor toe gaan. Daarom vinden ze het nóg belangrijker dan voorheen om voldoende groen in de buurt te hebben.

Wat betreft veiligheid en criminaliteit staat Rotterdam nog te vaak bovenaan de verkeerde lijstjes. Zelfs in wat normaal gesproken rustige wijken zijn, hebben de afgelopen jaren schiet- en steekpartijen plaatsgevonden. Bijna dagelijks lees je wel over een steekpartij waarbij de betrokkenen (slachtoffer óf dader) soms niet ouder zijn dan 13 of 14 jaar. Rotterdam is in de loop der jaren steeds veiliger geworden, maar dat voelt lang niet altijd zo. Daarom blijft veiligheid en de bestrijding van criminaliteit hoog bovenaan ons lijstje van prioriteiten staan.

De Rotterdamse economie moet werken voor Rotterdammers. De Rotterdamse middenstand is het kloppende hart van onze stad, en het is belangrijk dat zij voldoende vrijheid krijgt om haar werk te kunnen doen. Zij krijgen steeds meer concurrentie van grote, online warenhuizen of enorme winkelketens en moeten een eerlijke concurrentie kunnen aangaan met deze bedrijven. Ook jonge, nieuwe *start-ups* of *scale-ups* moeten zich thuis voelen in Rotterdam. Wij geloven in de oneindige kracht en creativiteit van mensen met een ondernemende instelling en de bereidheid om daar wat voor te doen en risico's te nemen. Dit mag dan ook beloond en aangemoedigd worden. Wij weten wat voor mooie en waardevolle dingen er kunnen ontstaan als mensen met goede ideeën de vrijheid krijgen om iets op te bouwen en hoe belangrijk het is dat de overheid ze daarbij niet teveel in de weg zit. Een overheid die ruimdenkend en ondernemend opereert met een "ja-tenzij"-mentaliteit, is daarom voor de Rotterdamse VVD cruciaal.

Daarnaast is Rotterdam trotse thuishaven voor allerlei grote bedrijven en multinationals. Zowel kleine, middelgrote als grote bedrijven zorgen voor betekenisvol werk en inkomen voor Rotterdammers. Wij blijven dan ook hard ons best doen om deze ondernemingen zich thuis te laten voelen, ook in periodes van transitie of crisis. Wij beschouwen ze als onderdeel van de oplossing voor allerlei uitdagingen en begrijpen dat zij een ontzettend belangrijke rol hebben in onze samenleving en economie.

In dit verkiezingsprogramma zetten wij uiteen hoe wij Rotterdam de komende jaren nóg veiliger, mooier, welvarender, gelukkiger, vrijer, eerlijker, schoner, rechtvaardiger, gezonder, fijner en sterker willen maken. Dat doen we niet aan de hand van mooie praatjes, maar duidelijke doelen. Geen vage ideeën, maar concrete zaken die geregeld moeten worden.

Geen woorden, maar daden.

I. Rotterdam veilig

Inleiding

Er is géén belangrijkere verantwoordelijkheid van de gemeente Rotterdam, dan Rotterdam veilig te houden. Vanuit allerlei kanten wordt die veiligheid bedreigd. Georganiseerde misdaad en grootschalige drugshandel brengen mensenlevens in gevaar. Criminelen die hun opbrengsten moeten witwassen, zorgen ervoor dat gewone ondernemers worden weggedrukt. Al op jonge leeftijd worden jongeren negatief beïnvloed door verkeerde rolmodellen, waardoor ook deze jongeren verkeerde keuzes gaan maken en later zelf een verkeerd rolmodel worden. Dit houdt een vicieuze cirkel in stand, die lastig te doorbreken is.

Om die cirkel van criminaliteit te doorbreken, is een effectieve aanpak nodig. Een strijd die op meerdere fronten wordt gevoerd.

Het is belangrijk dat misdadigers worden gepakt en worden bestraft. De gemeente moet keuzes maken die een grote impact hebben op de pakkans, bijvoorbeeld over de inzet van preventief fouilleren en de inzet van cameratoezicht. De Rotterdamse VVD vindt dat deze middelen belangrijke wapens zijn in de strijd tegen criminaliteit en is dan ook groot voorstander van het gebruik ervan.

Het is daarnaast belangrijk dat de gemeente slim investeert in preventie, het voorkomen van criminaliteit. Dat betekent dat jongeren en kinderen die in een lastige situatie zitten of verkeerde keuzes maken veel aandacht moeten krijgen om problemen vroegtijdig te kunnen signaleren en escalatie te voorkomen. Wijkagenten en jongerenwerkers zijn daarbij onmisbaar en het is belangrijk dat zij voldoende tijd en training krijgen om hun werk goed te kunnen doen. Daarnaast kunnen scholen een cruciale factor spelen, door onderwijsprogramma's tegen geweld aan te bieden.

Tenslotte is belangrijk dat mensen zich ook daadwerkelijk veiliger *voelen*. Als je naar de cijfers kijkt, dan daalt de criminaliteit in Rotterdam in brede zin maar dit sluit niet altijd aan bij het veiligheidsgevoel. Bovendien zijn er ook wel degelijk vormen van geweld en intimidatie die nog steeds héél vaak of zelfs steeds méér voorkomen. Wanneer je 's avonds niet over straat durft omdat je bang bent lastig gevallen te worden krijg je geen veiliger gevoel van statistieken. De Rotterdamse VVD wil daarom dat de gemeente ervoor zorgt dat Rotterdammers ook daadwerkelijk zien en *voelen* dat de stad steeds veiliger wordt en wat daaraan wordt gedaan.

Criminaliteit en ondermijning

Aanslagen op misdaadjournalisten, advocaten en kroongetuigen maakten Nederland heel pijnlijk duidelijk dat georganiseerde misdaad een urgenter probleem is dan ooit tevoren. In Rotterdam hangt de georganiseerde misdaad sterk samen met de haven. Onze haven is de grootste van Europa omdat ze efficiënt en modern is en prettig gelegen, maar dit zorgt ervoor dat ook veel criminelen gebruik maken van de haven voor de smokkel van onder andere drugs. Deze criminaliteit trekt vervolgens weer criminaliteit aan, die ook duidelijke gevolgen heeft buiten alléén de haven.

Misdaad mag niet lonen. De afgelopen vier jaar intensiveerden we de aanpak van ondermijnende criminaliteit al met jaarlijks ruim vier miljoen euro extra budget. Wat ons betreft zetten we deze investeringen door. Waar nodig maakt de gemeente hier de komende vier jaar extra geld voor vrij. Het is daarbij belangrijk om te investeren op basis van een goed doordacht en breed actieplan tegen ondermijning, Operatie Onderwereld Onderuit.

Het extra geld moet worden gebruikt om voldoende capaciteit te garanderen voor handhaving en interventies. Woningen met illegale hennepkwekerijen worden soms niet opgerold omdat er onvoldoende capaciteit is. Ook de teams die de Bibob-toetsing uitvoeren (*checken of ondernemers geen illegale activiteiten uitvoeren*) lopen tegen de grenzen van hun capaciteit aan. Ook moeten deze investeringen worden gebruikt voor het opsporen van corruptie. Deze problemen zijn zó groot dat we ook de aandacht zullen vragen van de landelijke politiek voor de aanpak van dit soort criminaliteit.

Lokale, landelijke én internationale aanpak criminaliteit

Veel problemen op het gebied van criminaliteit en ondermijning vragen om een strijd die niet alléén op lokaal niveau kan worden gevoerd. De Rotterdamse VVD zal daarom altijd het overleg zoeken met de landelijke of zelfs Europese politiek om complexe problemen zoals criminaliteit op meerdere vlakken op te lossen. Vaak is er geld of zijn er middelen beschikbaar die in de gemeente gebruikt kunnen worden, en het is belangrijk om voldoende kennis te hebben hoe deze kunnen worden aangesproken. Dit bespaart de Rotterdammer mogelijk veel geld, en vergroot het veiligheidsgevoel.

Waar de VVD al langer voor pleit en deels wordt geregeld is het uitbreiden van cameratoezicht in woonwijken. Bewoners kunnen al beveiligingscamera's aanvragen om de veiligheid in hun wijk te verbeteren. Ook zijn alle camera's in Rotterdam gedigitaliseerd, waardoor verdachten véél sneller kunnen worden opgespoord. Hiermee

kunnen daders van bijvoorbeeld inbraken of schietpartijen sneller worden opgepakt. Dit betekent dat deze daders Rotterdamse woningen of bedrijven in de toekomst eerder zullen vermijden, omdat ze weten dat er scherp toezicht wordt gehouden en ze weten dat de pakkans hoog is.

De Rotterdamse VVD zet in op zowel een harde aanpak van criminelen die de fout in gaan, als het voorkomen van criminaliteit. Wij willen daarom:

- ▶ Meer aandacht voor het vergroten van de pakkans (naast alleen maar strenger te straffen) en het afpakken van crimineel vermogen (om te laten zien dat misdaad niet loont).
- ▶ De VVD wil binnen twee jaar honderd nieuwe boa's die het werk van de politie kunnen verlichten.
- ▶ De training van boa's waarmee ze opgeleid worden om ondermijning snel en effectief te signaleren zetten we door.
- ▶ Daarnaast blijft de Rotterdamse VVD steun vragen bij de rijksoverheid voor meer nieuwe agenten.
- ▶ Uitbreiden van de ondermijningsteams zodat meerdere plaatsen tegelijkertijd kunnen worden doorgelicht op witwassen en andere criminele activiteiten. Als dit op veel plekken tegelijk gebeurt, kunnen we beter een waterbedeffect voorkomen.
- ▶ Wij willen onderzoek laten doen naar de mogelijkheden van een aparte juridische status voor het havengebied, waardoor het gebied beter kan worden beveiligd. Hierbij willen wij ook onderzoeken of daarmee criminele activiteiten zoals het zogenaamde "*inklimmen*" om drugs uit containers te halen makkelijker kan worden opgespoord.
- ▶ Wie met té veel contant geld over straat gaat, heeft iets uit te leggen. De Rotterdamse VVD is voorstander van de maatregel waarbij mensen die bizarre hoeveelheden contant geld op zak hebben - en daar géén goede verklaring voor hebben - het risico lopen dat het geld in beslag wordt genomen.

Cameratoezicht

Cameratoezicht werkt. Wanneer er voldoende camera's in een gebied hangen, is de kans op crimineel of overlastgevend gedrag kleiner. Als mensen zich dan toch besluiten te misdragen, dan is de pakkans juist groter. Het opsporen van criminaliteit met behulp van cameratoezicht gaat véél sneller en efficiënter. Nu wij de bestrijding van criminaliteit en de bescherming van de openbare orde de belangrijkste taken van de gemeente vinden, zijn wij dus ook vóór de inzet van cameratoezicht. Het gaat ons dan niet alléén om het opsporen van zware criminaliteit, maar net zo goed om het in beeld krijgen van vervelende overlast zoals naastplaatsingen of hangjongeren.

Daarbij moet niet alleen worden gedacht aan simpelweg "*méér camera's*", maar ook aan een slimmere inzet van de camera's die er al hangen. Het is ook geen wedstrijd wie het meeste camera's op kan hangen, het gaat om een optimaal niveau van veiligheid. Zo zijn er bijvoorbeeld allerlei manieren om camerabeelden van mensen, bedrijven (denk aan horeca, parkeergarages of beveiligingsbedrijven) en instellingen (denk aan verenigingen van eigenaren of sportclubs) bij ernstige incidenten automatisch mee te nemen in de informatiestroom bij de politie. Zo wordt er een virtueel vangnet gevormd van private en publieke camera's, waardoor de kans op blinde vlekken steeds kleiner wordt. In het buitenland maar ook in Nederland zijn hier waanzinnig mooie resultaten mee geboekt. De VVD wil dat Rotterdam hier actief mee aan de slag gaat.

Wij zijn ons er natuurlijk ook van bewust dat de inzet van camera's niet kan bestaan zonder voldoende waarborgen op het gebied van privacybescherming. Het is absoluut noodzakelijk dat de gemeente bewust, veilig, integer en vooral ook binnen de wettelijke kaders blijft bij de inzet van cameratoezicht. Wij zullen hier op controleren, maar vinden niet dat de bescherming van privacy altijd als argument moet worden gebruikt om géén gebruik te maken van effectieve middelen.

Preventie

Criminaliteit bestraffen is belangrijk, maar nog veel liever voorkomen wij dat mensen de fout in gaan. Dat vraagt om een vooruitziende blik en de bereidheid om nu te investeren om problemen in de toekomst te voorkomen. Deze investeringen leveren dan ook wel heel veel op: jongeren worden aangemoedigd het beste uit zichzelf te halen en mensen in lastige wijken zien dat er hard gewerkt wordt om de wijk zo veilig mogelijk te houden. Het gevolg is dat de criminaliteit afneemt en dat meer jongeren al op vroege leeftijd een positieve bijdrage gaan leveren - en zo zelf een positieve voorbeeldfunctie innemen.

In het kader van een effectieve preventieve aanpak van criminaliteit willen wij:

- ▶ Doorgaan met de patseraanpak. Met de patseraanpak voert de politie - in samenwerking met onder andere de Belastingdienst - controles uit waarbij dure auto's aan de kant worden gezet om te controleren of er boetes openstaan, en of de bestuurder van deze dure auto een inkomen heeft dat niet aansluit bij de waarde van de auto. Als dat zo is en de bestuurder daar géén goede verklaring voor heeft, dan wordt de auto in beslag genomen. Deze maatregel werkt als een trein omdat crimineel vermogen wordt afgenomen, verkeerde rolmodellen worden van straat gehaald én iedereen ziet dat misdaad niet loont.
- ▶ Wij gaan ook door met preventief fouilleren. Bij preventief fouilleren mag de politie in bepaalde veiligheidsrisicogebieden voor een bepaalde tijd controles uitvoeren om te zien of mensen illegale wapens in hun bezit hebben. Als dat zo is, dan worden deze wapens in beslag genomen. Dit zorgt er voor dat mensen minder snel een wapen op zak zullen hebben (omdat ze weten dat de pakkans hoger is), dat er ook daadwerkelijk wapens van straat worden gehaald (omdat ze vaker gevonden worden) én dat mensen die in deze gebieden wonen ook zien dat er hard wordt gewerkt aan een veilige omgeving.
- ▶ Wij blijven de vrijwillige inleveracties aanmoedigen, om te zorgen dat mensen ook vrijwillig de keuze zullen maken om wapens in te leveren.
- ▶ Wij zijn voorstander van technische maatregelen zoals de *mosquito*, een apparaatje wat op bepaalde tijden een geluid uitzendt dat alleen hoorbaar is voor jongeren, om overlast van rondhangende jongeren tegen te gaan.
- ▶ Wij vinden het belangrijk om mensen te informeren over de nadelige gevolgen van criminaliteit - of het nu gaat om de verkoop of het gebruik van drugs, straatintimidatie of illegale handel in planten of dieren. Uiteindelijk geloven wij dat mensen een eigen verantwoordelijkheid moeten nemen voor hun gedrag en het helpt als er met publiekscampagnes af en toe wordt herinnerd aan de negatieve gevolgen van bepaald gedrag.
- ▶ Mensen die diep in de schulden zitten hebben eerder de neiging om in de criminaliteit terecht te komen. Ook zijn deze mensen kwetsbaar voor criminelen die misbruik van ze willen maken. Wij zijn ons ervan bewust dat schuldhulpverlening dus

niet alleen zinvol is om mensen te helpen, maar ook helpt bij de preventie van criminaliteit.

- ▶ Huiselijk geweld moet altijd hoog op het lijstje van prioriteiten blijven staan. Deze vorm van crimineel gedrag is wel erg moeilijk op te sporen, omdat huiselijk geweld zich bijna altijd achter gesloten voordeur afspeelt. De gemeente moet actief samenwerken met politie, scholen, en maatschappelijke instellingen om waar mogelijk informatie en kennis te delen.
- ▶ De inzet van de gemeente op het gebied van 'huwelijkse gevangenschap' en voorkomen van besnijdenis van meisjes door voorlichting moet worden voortgezet.
- ▶ Veel bedrijven rondom de haven zijn gevoelig voor corruptie. Deze bedrijven hebben een belangrijke verantwoordelijkheid om zichzelf weerbaar te maken tegen corruptie. De gemeente is bereid om daarbij te helpen, maar uiteindelijk zullen bedrijven deze uitdaging dus zelf moeten aangaan.

Met betrekking tot jongeren is een andere aanpak van criminaliteit nodig dan voor volwassenen:

- ▶ Politieagenten blijven op bezoek gaan op school om jonge Rotterdammers op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met de Rotterdamse politieagenten en het werk dat zij doen.
- ▶ Het is belangrijk om te voorkomen dat jongeren al op jonge leeftijd het criminele circuit in worden gezogen door extra aandacht voor het bieden van perspectief aan jongeren in kwetsbare wijken. Als al bij de eerste overtreding actie wordt ondernomen, kan erger worden voorkomen. Per saldo voorkomen we zo een hoop problemen en zijn we nog goedkoper uit ook. De Rotterdamse VVD wil daarom een integrale wijkgerichte aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit. Daarbij is een goede samenwerking met relevante partijen zoals de politie, Halt, de wijkteams en jongerenwerkers ontzettend belangrijk.
- ▶ Doorlooptijden verbeteren bij de Raad voor de Kinderbescherming. De gemeente gaat samen met de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering na of en hoe de veiligheidsketen verbeterd kan worden zodat onderzoekstermijnen en doorlooptijden verkort worden.
- ▶ Preventie moet óók uit de gemeenschap zelf komen. Ouders of 'buurtvaders' hebben een belangrijke rol bij het houden van contact met jongeren en bij het toezicht houden in de buurt. Waar nodig helpt de gemeente hen of moedigt zij hen aan.

Onderwijsprogramma's over geweld

Een mooi voorbeeld van een programma dat gericht is op de preventie van criminaliteit - meer in het bijzonder onder jongeren - is het werk van Rick. In december 2018 is Rick neergestoken in de Vibes, in het centrum van Rotterdam. Nadat Rick voor de deur op straat is geopereerd aan zijn hart, heeft hij dit gelukkig kunnen navertellen. Dat doet hij ook. Rick gaat regelmatig op bezoek op scholen om te vertellen wat hem overkomen is en welke impact geweld met messen kan hebben. Het doel is om zoveel mogelijk jongeren te laten inzien dat geweld verschrikkelijke gevolgen kan hebben. Wij zijn groot voorstander van dit soort initiatieven, omdat wij ervan uitgaan dat dit soort verhalen een diepe indruk maakt op jongeren.

Politie, brandweer, ambulance en andere hulpdiensten

Het vraagt moed om bij de politie, brandweer, ambulancedienst of handhaving aan de slag te gaan. Veel mensen hebben de natuurlijke reactie om bij gevaarlijke of riskante situaties weg te rennen. Hulpverleners kiezen er juist voor om daar naartoe te rennen, omdat anderen hen nodig hebben. Deze mensen kiezen er elke dag voor om hun eigen belang ondergeschikt te maken aan dat van anderen, om mensen te beschermen tegen onrecht en gevaar, om mensen te redden bij noodgevallen en mensen te helpen die hulp nodig hebben en nergens anders heen kunnen.

Wij zijn iedereen die zich als hulpverlener inzet - binnen Rotterdam maar ook daarbuiten - eeuwige dank verschuldigd voor het werk dat zij doen. Het is niet voldoende om af en toe wat aardigs over ze te zeggen. Het is ook belangrijk dat de gemeente haar best doet om te zorgen dat deze mensen veilig en prettig hun werk kunnen doen. Dat betekent dat regels die weinig bijdragen maar wel veel tijd en capaciteit kosten, worden ingetrokken of aangepast. Dat betekent dat er bij incidenten niet meteen vanuit wordt gegaan dat de politie het verkeerd heeft gedaan, maar dat zorgvuldig onderzoek wordt gedaan voordat er conclusies worden getrokken. Dat betekent vooral, dat alles in het werk wordt gezet om geweld tegen hulpverleners te voorkomen en keihard aan te pakken als het wel gebeurt. Als daarvoor meer geld nodig is, dan moet dat geld er komen. Het mag nooit zo zijn dat wij mensen vragen om de rest van ons te beschermen, maar hen niet de middelen of bevoegdheden geven om zichzelf goed te kunnen verdedigen als het daar op aan komt.

Ook is het belangrijk om te kijken hoe hulpdiensten en burgers elkaar kunnen helpen en versterken. Er zijn al een heleboel Rotterdammers die een BHV-diploma hebben. Door een samenwerking met het Rode Kruisnetwerk willen we hen koppelen aan een systeem van eerste hulpverlening wanneer de ambulance later is. Door samen met bedrijven te zorgen voor meer AED's in de stad, kunnen deze BHV'ers in cruciale eerste minuten levens redden.

Cyberveiligheid

Cyberveiligheid is een thema dat met de dag belangrijker wordt. Problemen voorkomen is bittere noodzaak, want met cybersecurity gaat het goed tót het onverwachts ontzettend fout gaat en dan ben je te laat.

Een cyberaanval kan niet alleen geld kosten, maar kan daadwerkelijk enorme schade aanrichten aan cruciale infrastructuur en zou zelfs levensgevaarlijk kunnen zijn. Rotterdam maakt de beveiliging tegen cyberaanvallen en spionage tot een topprioriteit. De beveiliging van de gemeente wordt regelmatig zorgvuldig beoordeeld en indien nodig aangescherpt. Bij aanbestedingen wordt zorgvuldig beoordeeld of er geen bedrijven binnen worden gehaald waarbij een verhoogd risico bestaat op spionage of cybercriminaliteit. Technieken die gebruikt kunnen worden om de veiligheid te beschermen maar die privacygevoelige informatie verwerken, worden zorgvuldig beoordeeld.

Straatintimidatie

Straatintimidatie begint soms al op jonge leeftijd. Meisjes of jonge vrouwen krijgen smerige teksten of seksuele voorstellen naar hun hoofd. Niet omdat ze nu zo uitdagend

gekleed zijn, niet omdat ze daar om gevraagd hebben, maar gewoon omdat ze als vrouw over straat lopen. Ook mensen uit de LHBTI+ gemeenschap weten bijna niet beter dan dat er een grote kans bestaat dat ze op straat worden lastiggevallен, bijvoorbeeld omdat zij met hun partner hand in hand over straat lopen of omdat anderen zich met hun seksuele voorkeur denken te moeten bemoeien.

Het gevolg is dat veel mensen bang zijn geworden of zich niet vrij voelen om nog over straat te lopen. Ze besluiten een andere route naar huis te nemen, eerder naar huis te gaan, toch maar niet hand in hand met hun geliefde over straat te gaan, of blijven misschien maar helemaal thuis om te voorkomen dat ze worden lastig gevallen. Als je dan toch het slachtoffer wordt van straatintimidatie, voelen sommigen zich vooral kwaad. Anderen worden vooral bang of verdrietig, of voelen zich vernederd of geobjectiveerd. Het gevolg is altijd dat iemand het gevoel heeft in haar (of zijn) vrijheid te worden beperkt om zichzelf te kunnen zijn en ongehinderd over straat te gaan.

Het is daarom dat de Rotterdamse VVD al jarenlang actief werkt aan een oplossing voor straatintimidatie. Het is voor ons onacceptabel dat ongeveer de helft van de Rotterdamse vrouwen op deze manier elk jaar wordt lastig gevallen en geïntimideerd en ook de LHBTI+ gemeenschap dus vaak te maken heeft met straatintimidatie.

De aanpak van straatintimidatie bestaat voor ons uit meerdere onderdelen:

- ▶ Wij zijn groot voorstander van een landelijke strafbaarstelling en ondersteunen dan ook iedere oproep aan de landelijke politiek om dit voor elkaar te krijgen.
- ▶ Het is belangrijk dat de gemeente goed zicht heeft op waar straatintimidatie vaak voorkomt. Daarom moet het zo makkelijk mogelijk worden gemaakt (en worden aangemoedigd) om melding te maken wanneer iemand last heeft gehad van straatintimidatie.
- ▶ Politieagenten en handhavers moeten worden opgeleid zodat ze weten hoe ze moeten omgaan met zowel de slachtoffers van straatintimidatie, als de mensen die zich er schuldig aan maken. Dit zorgt ervoor dat de pakkans zo hoog mogelijk blijft en geeft slachtoffers het gevoel dat ze ook echt serieus worden genomen. Zodra straatintimidatie landelijk strafbaar gesteld wordt staan onze boa's klaar om dit verbod te handhaven.
- ▶ Een lokale strafbaarstelling blijkt juridisch ingewikkeld te zijn, maar de gemeente heeft wel degelijk bevoegdheden om bepaalde vormen van hinderlijk gedrag strafbaar te stellen in de plaatselijke verordening. De Rotterdamse VVD is groot voorstander van dit soort oplossingen, bijvoorbeeld in de vorm van een tijdelijk uitgaansverbod of ontzegging van de toegang tot het openbaar vervoer.
- ▶ Bij het inrichten van de buitenruimte moet rekening worden gehouden met de veiligheidssituatie. Dit betekent bijvoorbeeld dat er voldoende verlichting moet zijn (die eventueel reageert op beweging) en dat donkere tunnels of slecht zichtbare hoeken het liefst anders worden ingericht.
- ▶ Het is ook belangrijk om met enige regelmaat publiekscampagnes te houden die mensen ervan bewust maken hoe groot en hoe ernstig het probleem van straatintimidatie is en hoe mensen zich bijvoorbeeld kunnen uitspreken als ze getuigen van straatintimidatie.

Dierenwelzijn

De Rotterdamse VVD zet zich in voor de veiligheid van de mensen, maar ook voor dierenwelzijn. Het toegenomen aantal dieren in de coronatijd leidt ook tot een toename

op het gebied van dierenmishandeling of illegale handel. De VVD zet zich in voor het opsporen en bestrijden ervan, samen met de verschillende partners.

II. De Rotterdamse economie

Inleiding

Rotterdam is altijd al de stad geweest van hard werken en ondernemerschap. De Rotterdamse haven heeft daarbij al honderden jaren een centrale rol gespeeld in de economie van Rotterdam en Nederland. Vanuit de hele wereld worden miljoenen containers in Rotterdam overgeslagen en vervoerd naar honderden miljoenen mensen. De Rotterdamse haven en alle bedrijven die daar zaken doen, zorgen voor werkplekken waar tienduizenden mensen elke dag met trots naar hun werk toe gaan om hun geld te verdienen.

De wereld om ons heen verandert en de Rotterdamse haven verandert mee. De energietransitie is een grote opgave voor Nederland en voor de haven in het bijzonder. Het is essentieel de bedrijven in de Rotterdamse haven te koesteren en het economisch belang niet uit het oog te verliezen. Juist de onafhankelijke rol van het Havenbedrijf heeft bijgedragen aan de succesvolle weg die ze zijn ingeslagen. Door alle kennis en kunde is de Rotterdamse haven in staat voorop te lopen en haar positie op het wereldtoneel te behouden. Natuurlijk zijn er uitdagingen. Een van de grootste op dit moment is het vinden van goed personeel.

In de stad schieten jonge, ambitieuze bedrijven als paddestoelen uit de grond - en het is een opgave om ze ook in Rotterdam te houden. De Rotterdamse horeca en middenstand hebben een loodzware tijd achter de rug. Deze hardwerkende ondernemers hebben te maken met pittige online concurrentie. Daarom wil de Rotterdamse VVD een aantrekkelijk ondernemersklimaat in onze stad. We gaan succesvolle winkelstraten ondersteunen en positief stimuleren en ook durven we keuzes te maken om winkelgebieden zonder potentie op te heffen of samen te voegen. We

creëren multi-office gebieden waar talent elkaar kan ontmoeten, zodat we Rotterdam de “start-up and scale-up capital” van Nederland maken.

De gemeente is verantwoordelijk voor de juiste randvoorwaarden om te kunnen ondernemen, zodat de economie werkt voor Rotterdammers. Wij zullen de komende jaren hard aan de bak moeten om te zorgen dat de Rotterdamse economie die taak blijft vervullen en wij hebben daarvoor de volgende plannen en ideeën.

De Rotterdamse economie kan wel een boost gebruiken. De economische gevolgen van de coronacrisis zullen nog lang merkbaar zijn en er is de afgelopen tijd veel gebruik gemaakt van reserves. Wij willen ons daarom hard maken voor het aantrekken van investeringen of subsidies uit de potjes van landelijke, Europese en andere internationale financieringsprogramma's. Daarbij trekken we op met werkgevers- en brancheorganisaties en kennisinstellingen om kennis en subsidies binnen te halen voor de verschillende transitie waar wij als stad de komende jaren doorheen gaan, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit, energie, digitalisering en automatisering.

Rotterdamse haven

De Rotterdamse haven is de drijvende kracht achter de Rotterdamse economie. De gemeente is aandeelhouder van het Havenbedrijf en is daarnaast verantwoordelijk voor de infrastructuur rondom de haven. Omdat de haven een enorme hoeveelheid banen oplevert, is het belangrijk dat de haven de ruimte krijgt om te blijven werken als de motor van de Rotterdamse economie.

- ▶ Het is noodzakelijk om te blijven investeren in een veilige, duurzame en toekomstbestendige infrastructuur rondom de haven, zowel fysiek als digitaal. We zetten in op het beschermen van deze cruciale, digitale infrastructuur. Zonder de infrastructuur, kunnen de verschillende private partijen hun werk niet doen.
- ▶ De kosten van deze investeringen kunnen worden gedrukt door actief op zoek te gaan naar strategische partnerschappen of samenwerkingen met zowel bedrijven als andere overheidsinstellingen. Ook is het essentieel om zo veel mogelijk gebruik te maken van subsidies of financieringsmogelijkheden die worden geboden door bijvoorbeeld de rijksoverheid of vanuit de Europese Unie.
- ▶ Wij nemen de klimaatdoelstellingen héél serieus en lopen niet weg voor onze verantwoordelijkheid, maar maatregelen die als gevolg hebben dat bedrijvigheid (en daarmee de uitstoot van broeikasgassen) zich verplaatst van Rotterdam naar Amsterdam of Antwerpen, zijn wel heel duur maar niet nuttig als we wereldwijd de uitstoot van broeikasgassen moeten reduceren (zie ook het hoofdstuk Energie en Klimaat).
- ▶ We versterken het imago van de haven als werkomgeving. Om Rotterdammers al op jonge leeftijd te interesseren voor het werk in de haven is het goed om het *Port Rangers*-programma voort te zetten. Leerlingen in de basisschoolleeftijd bezoeken hierin het havengebied en maken zo op onderzoekende manier kennis met de veelzijdigheid van de Rotterdamse haven.
- ▶ Wie in de haven wil werken, moet wel naar zijn of haar werk kunnen komen. We verbeteren het openbaar vervoer van en naar de haven, bijvoorbeeld met shuttles al dan niet over het water.
- ▶ Er is steeds meer behoefte aan meer technisch en ICT-personeel. De bestaande samenwerkingen tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs (zoals het Human Capital Agenda Zuid-Holland) worden gehandhaafd en waar nodig uitgebreid.

De toekomst van de luchthaven

Naast de Rotterdamse haven is ook de Rotterdamse luchthaven van groot belang voor de Rotterdamse economie. De gemeente houdt indirect een beperkt aandelenbelang in de Rotterdam The Hague Airport (RTHA), maar de luchthaven zorgt wel voor duizenden directe arbeidsplaatsen, toeristen uit heel de wereld en stageplaatsen voor tientallen onderwijsinstellingen. De luchthaven draagt ook bij aan de internationale bereikbaarheid en de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat.

- ▶ De luchthaven blijft. Er is geen sprake van dat de luchthaven gesloten gaat worden om klimaatdoelstellingen te halen, als dit tot gevolg heeft dat mensen net over de grens alsnog een vakantievlucht gaan boeken.
- ▶ Voorlopig hoeft de 'geluidsruimte' (*de hoeveelheid geluid die vluchten mogen veroorzaken binnen een bepaalde periode in een bepaald gebied*) niet te worden uitgebreid. Dit is belangrijk voor het welzijn en de gezondheid van omwonenden van de luchthaven. Uiteraard dient RTHA zich te houden aan de gemaakte afspraken mbt de nachturen.
- ▶ De luchthaven en luchtvaartmaatschappijen moeten kunnen experimenteren met de ontwikkeling van duurzame en toekomstbestendige luchtvaart. Het mag niet zo zijn dat de gemeente of gemeentelijke regelgeving in de weg zit bij onderzoek naar alternatieve brandstoffen (zoals synthetische kerosine) of elektrisch vliegen. De gemeente bemoeit zich hier inhoudelijk niet meer mee dan nodig.

Digitalisering

De digitalisering van de economie gaat waanzinnig snel en gaat ook steeds sneller. Het is belangrijk dat de gemeente, bedrijven, én burgers deze ontwikkelingen bijhouden. Als we dat niet doen, dan lopen we het risico om onze concurrentiepositie te verliezen, economische kansen te missen en lopen we ook serieuze veiligheidsrisico's.

- ▶ De Rotterdamse VVD benadrukt dat de gemeente actief moet bijdragen aan de digitalisering. Dit betekent dat de digitale infrastructuur regelmatig vernieuwd en uitgebreid zal moeten worden, met name richting gebieden waar veel bedrijven dicht bij elkaar zitten (zie ook hoofdstuk Veiligheid met betrekking tot cyberveiligheid). Dit betekent ook dat bijvoorbeeld de aanleg van het glasvezelnetwerk hoge prioriteit moet krijgen.
- ▶ De aanleg van snel internet (of equivalent) dient voortvarend te worden doorgezet.
- ▶ De gemeente moet blijven investeren in de IT Campus, een samenwerking tussen diverse onderwijsinstellingen en (kleine en grote) werkgevers.

Internationalisering

Rotterdam is de toegangspoort tot Europa. Onze geografische ligging, de haven, de uitstekende infrastructuur en open instelling leveren een schitterende combinatie op waar economisch veel valt te winnen. Een internationale agenda is essentieel voor een wereldhavenstad en metropool als Rotterdam. Een goed vestigingsklimaat zal meer internationale bedrijven aantrekken en de vestiging van internationale bedrijven is goed voor het ondernemersklimaat.

- ▶ Met Rotterdam Partners blijven we inzetten op het aantrekken van internationale bedrijven. Rotterdam Partners zorgt voor aantrekkelijke marketing van de stad.

- ▶ Er moet voldoende hoogwaardige woonruimte beschikbaar zijn voor expats en we zorgen voor voldoende aanbod van internationaal onderwijs.
- ▶ De gemeente moet zorgen voor voldoende toegankelijke en aantrekkelijke informatie over de investeringsmogelijkheden en ondernemingskansen in Rotterdam. Wel in het Engels, zodat ook buitenlandse bedrijven daar toegang tot hebben.
- ▶ Naast alle internationale handel, is het ook belangrijk om voldoende internationale kunst en cultuur te bieden in onze stad. De gemeente moet dan ook open blijven staan voor internationale samenwerkingen en de cultuursector de ruimte geven.

Jonge bedrijven

Rotterdam is een uitstekende voedingsbodem voor innovatieve bedrijven en de creatieve sector. Voor start-ups en scale-ups zijn er diverse incubator- en innovatieprogramma's op het gebied van technologie, transport en geneeskunde die werkplekken, financiering of hun netwerk aanbieden. Talenten uit het hoger onderwijs vinden hier graag een baan of starten zelf een bedrijf. Daarnaast zien we een groeiend aantal financiers en investeerders in Rotterdam. De Rotterdamse VVD hecht veel waarde aan deze ontwikkelingen en wil dat de gemeente hierin blijft faciliteren en investeren.

Van belang is dat Rotterdam een blijvende aantrekkingskracht heeft op (buitenlands) talent door een goed aanbod van o.a. personeel, cultuur, betaalbare woonruimte en voorzieningen voor vrije tijd. De wereld moet weten dat Rotterdam de ondernemendste stad is van Nederland.

- ▶ Nieuwe bedrijven worden enthousiast verwelkomd door de gemeente. Zij krijgen de red carpet treatment. Op deze manier weten nieuwe bedrijven dat ze welkom zijn en wie ze moeten hebben als ze ergens niet uitkomen.
- ▶ De gemeente Rotterdam profileert zich actief als Start-up Capital van Nederland. Dit betekent dat de gemeente niet alleen goed geschikt moet worden gemaakt voor startups en scale ups, maar dat de gemeente ook enthousiast moet uitdragen dat Rotterdam deze rol heeft.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De afgelopen jaren is het aantal sociaal ondernemers in onze stad gegroeid. Deze ondernemers creëren impact zowel op het gebied van inclusiviteit, als duurzaamheid en circulariteit. Thema's die in een vooruitstrevende stad als Rotterdam niet mogen ontbreken. Door in te zetten op duurzame werkgelegenheid voor de extra kwetsbare groepen op de Rotterdamse arbeidsmarkt leveren deze ondernemers een grote bijdrage aan de uitstroom van mensen in de bijstand in onze stad. Wij vragen de aandacht voor deze groep ondernemers, juist in tijden van herstel, niet te laten verslappen. Het heeft onze voorkeur om in te zetten op reeds bestaande projecten en initiatieven en om samenwerking tussen het onderwijs en bedrijfsleven te ondersteunen.

Bedrijventerreinen

De Rotterdamse VVD is voorstander van het mooier maken of moderniseren van bestaande bedrijventerreinen, zoals bijvoorbeeld Spaanse Polder. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat er (nieuwe) bedrijventerreinen worden ontwikkeld om zowel nieuwe als lokale bedrijven fysiek de ruimte te bieden. Vanzelfsprekend letten wij daarbij goed op onze omgeving. Er moet op een duurzame en innovatieve wijze omgegaan worden met

het landschap. Zo kunnen er bijvoorbeeld bedrijfshallen gebouwd worden in de geluidswallen rondom snelwegen.

De gemeente moet niet alleen ruimte bieden aan grootschalige ondernemingen. Het is belangrijk dat de gemeente tevens zorgt dat er voldoende ruimte is voor kleinere ondernemingen om Rotterdam hun thuishaven te maken.

Toerisme

Rotterdam is niet alleen aantrekkelijk voor Rotterdammers, maar ontvangt ook honderdduizenden bezoekers uit alle uithoeken van de wereld. Het helpt daarbij dat Rotterdam verschillende grootschalige evenementen heeft georganiseerd, zoals het Eurovisie Songfestival. Wij zien toerisme vooral als een kans waar iedereen beter van kan worden en niet als bedreiging die moet worden beperkt of te strak moet worden gereguleerd.

- ▶ Rotterdam is al hartstikke aantrekkelijk. Het is aan enthousiaste en creatieve ondernemers om te zorgen voor voldoende aantrekkelijke highlights en de gemeente loopt deze mensen en bedrijven liever niet voor de voeten.
- ▶ Rotterdam zet zich in om zowel toeristen uit het buitenland als uit de meer directe omgeving aan te trekken.
- ▶ De gemeente moet zorgen voor een duidelijke informatievoorziening aan toeristen om de bezoekers ook te spreiden over de hele stad. Op deze manier krijgen ondernemers uit de hele stad de kans om met toeristen in aanraking te komen.
- ▶ De gemeente moet in samenwerking met hotels en andere accommodaties aanmoedigen dat toeristen kiezen voor het OV, de watertaxi of de fiets. Zo zou een OV-kaart makkelijk bijgeboekt kunnen worden en zouden hotels nog meer toeristen kunnen wijzen op P+R's aan de randen van de stad.
- ▶ Ondanks dat Rotterdam een havenstad is, wordt er nog weinig gebruik gemaakt van vervoer over het water. Omdat vervoer over het water op zichzelf al een leuke activiteit is én kan helpen bij het verspreiden van toeristen over de stad, willen wij recreatie op het water zo makkelijk mogelijk maken.
- ▶ Voor een aantrekkelijke binnenstad is het belangrijk dat de stad een divers aanbod kent van horeca, musea, cultuur en architectuur. De balans tussen levendigheid en leefbaarheid moet daarbij goed in de gaten gehouden worden. Momenteel zijn de mogelijkheden voor horeca in de binnenstad en het kernwinkelgebied beperkt. Het is belangrijk om deze mogelijkheden uit te breiden om Rotterdam leuk te houden voor Rotterdammers en bezoekers.
- ▶ Het strand van Hoek van Holland en het strand in Nesselande moeten ook tijdens drukke dagen veilig zijn. Er moeten voldoende politie, handhaving en strandwachten aanwezig zijn en het strand moet bereikbaar zijn voor nooddiensten.
- ▶ Hoek van Holland als vierseizoenenbadplaats is in de ogen van de VVD een zeer goede ontwikkeling. Het bouwen van recreatiewoningen zien wij als positief. De bouw van extra recreatiewoningen is daarnaast een economische drijfveer voor Hoek van Holland als lokale gemeenschap.

Iedereen aan het werk

Door allerlei ontwikkelingen zoals automatisering en de energietransitie staan Rotterdamse bedrijven voor een enorme en complexe uitdaging. De vraag naar personeel met specifieke kennis en vaardigheden groeit sneller dan het aanbod. Deze mismatch zien we breder in Rotterdam, bijvoorbeeld in de horeca toen zij door corona eerst medewerkers heeft moeten laten gaan en inmiddels weer snakt naar

medewerkers. Het gevolg daarvan is niet alleen dat werkgevers talent mislopen, maar ook dat mensen die hartstikke waardevol werk kunnen uitvoeren nu thuis zitten en mogelijk een beroep moeten doen op een bijstandsuitkering. Dat is voor die mensen zelf heel vervelend en kost onnodig veel geld.

Het is zonde als mensen voor een langere tijd in de bijstand zitten, als zij ook hadden kunnen werken. Leven zonder een stabiel inkomen is verschrikkelijk stressvol en kan gepaard gaan met allerlei sociale en gezondheidsproblemen. Als iemand kan werken of zich op een andere manier nuttig kan maken, dan is het belangrijk dat de gemeente dit voortdurend aanmoedigt. De beste weg, voor wie dan ook, om uit de armoede te komen, is door een baan te krijgen en een stabiel inkomen te verdienen. Het is daarbij wel belangrijk dat werken voldoende loont om aantrekkelijker te zijn dan in de bijstand te blijven.

Werkgevers hebben een eigen verantwoordelijkheid om de juiste werknemers te vinden, maar op het gebied van scholing en *matchmaking* kan de gemeente wel een rol spelen. Met een goede scholing als basis en meer flexibiliteit in het onderwijs willen we het makkelijker maken voor bedrijven en werkzoekenden om elkaar te vinden.

- ▶ Het aantal mensen die de AOW-leeftijd nog niet bereikt hebben met een bijstandsuitkering moet omlaag naar maximaal 30.000. Dat aantal schommelt nu rond de 45.000¹.
- ▶ Het zogenaamde Leerwerkakkoord waarmee de gemeente, bedrijven en onderwijsinstellingen samenwerken om vraag en aanbod van personeel op elkaar aan te laten sluiten, wordt uitgebreid en versterkt. Daarbij moet beter naar het bedrijfsleven worden geluisterd dan nu het geval is.
- ▶ Onderwijsinstellingen moeten de flexibiliteit en de vrijheid hebben om nieuwe, moderne opleidingen aan te bieden. In uitzonderingsgevallen - als de gemeente daar zelf ook van profiteert - is het mogelijk dat de gemeente daar ook in investeert. Denk bijvoorbeeld aan opleidingen voor arbeidsplaatsen die nodig zijn om de energietransitie haalbaar te maken.
- ▶ Bijna één op de vijf Rotterdammers is laaggeletterd. Een grote groep mensen kan daardoor niet meekomen in de samenleving, thuis of op het werk. Om deel uit te maken van de samenleving is het belangrijk om de taal te beheersen. Wij willen een daadkrachtige aanpak van laaggeletterdheid waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de betrokkenen het uitgangspunt is.
- ▶ We omarmen initiatieven zoals Stage010. Daarmee worden stages en praktijkonderwijs aangeboden, juist in sectoren met toekomst zoals zorg, techniek en ICT.
- ▶ Het is belangrijk dat iedere Rotterdammer zich blijft ontwikkelen, op school, via vervolgstudie en in het werk. Wij vinden het belangrijk dat iedere volwassene die kan werken ook echt aan het werk is, in een baan of als vrijwilliger wanneer een passende baan (nog) niet voorhanden is. Zelfredzaamheid staat voorop.
- ▶ De Rotterdamse economie staat te springen om mensen die aan de slag willen en iets moois willen bijdragen. We dagen iedereen uit de uitdaging aan te gaan. Als werknemer, zelfstandige of werkgever. We stimuleren programma's die de mismatch tussen onderwijs en arbeidsmarkt opheffen, zoals omscholing, bijscholing en zij-instroom. We zorgen dat iedereen op de hoogte is van de mogelijkheden en weet waar je terecht kunt voor informatie, advies en aanpak.

¹ Cijfers genoemd in dit document stammen uit 2021, wijziging hiervan is mogelijk. Wij volgen hierbij uiteraard de maatschappelijke ontwikkelingen.

- ▶ De gemeente kan een positieve rol spelen als bemiddelaar tussen werkgevers en (toekomstige) werknemers. Sociale partners zoals het UWV en private partijen zoals uitzendbureaus kunnen er samen voor zorgen dat werkgevers en werknemers elkaar vinden.

III. Bouwen, wonen, buitenruimte

Inleiding

In Rotterdam wordt gebouwd. De skyline van de stad ontwikkelt zich met de dag. Jules Deelder schreef eens: *“Rotterdam is niet te filmen - de beelden wisselen te snel”* en zo is het ook. Nieuwe torens en ambitieuze bouwprojecten lijken elke dag de lucht in te schieten en er wordt non-stop gewerkt aan het onderhouden van onze woningen, kantoren, wegen, tunnels en bruggen.

We geven de ruimte aan de stad om zichzelf te ontwikkelen.

Hoe hard er ook gebouwd wordt, soms lijkt het niet snel genoeg te gaan om de vraag bij te houden. De woningmarkt is in heel Nederland overspannen en ook in Rotterdam is dit probleem enorm. Starters lukt het niet om aan een betaalbare eigen eerste woning te komen. Mensen die al een huis hebben zien de waarde wel stijgen, maar kunnen niet doorstromen naar een woning die beter past bij hun nieuwe levensfase; zij zitten eigenlijk vast in hun wooncarrière. Het is belangrijk dat Rotterdammers wooncarrière kunnen maken in héél Rotterdam, dus ook in de kernen zoals Rozenburg en Hoek van Holland.

Waar er woningen tekort zijn, moeten er woningen bij komen. Zonder extra woningen, gaan wij nooit uit de huidige problemen komen. Tegelijkertijd speelt er veel meer dan alléén een tekort aan het aantal woningen. De coronacrisis heeft daarin een niet te onderschatten rol gespeeld. De behoefte van bedrijven aan kantoorpanden is snel veranderd. De buitenruimte is ineens véél belangrijker geworden. Senioren hebben onvoldoende geschikte woonplekken, waardoor de doorstroming vastloopt. Er zijn daarom veel verschillende uitdagingen waar de Rotterdamse VVD de komende vier jaar hard aan gaat werken.

Wonen

Wij zijn voorstander van huisvesting op maat. Elke generatie moet fijn kunnen wonen in Rotterdam. Als één bevolkingsgroep vast komt te zitten, dan heeft dit ook gevolgen voor de anderen. Het kunnen maken van een “wooncarrière” is belangrijk voor de doorstroming in de woningmarkt. Een wooncarrière betekent dat jij je ontwikkelt en doorgroeit en dat jouw woonsituatie mee moet groeien. Studenten die lange tijd in een gezellige studentenkamer hebben gewoond, zullen met hun eerste salaris bij hun eerste baan misschien tijdelijk een appartement willen huren. Het is prima om als starter te beginnen in een klein appartement, maar als jij een gezin wilt stichten moet er ook een woning beschikbaar zijn om naartoe te verhuizen. Voor de Rotterdammer met meer levenservaring geldt juist dat ze op een gegeven moment - als de kinderen uit huis zijn - misschien wat rustiger of kleiner willen wonen.

Het is noodzakelijk dat iedereen deze wooncarrière kan doorlopen, omdat de hele keten vastloopt als er ergens een krapte ontstaat. Op dit moment bestaat die krapte eigenlijk overal, en dat heeft enorme gevolgen voor eigenlijk iedereen die aan een volgende fase zou willen beginnen van zijn wooncarrière, maar daar simpelweg niet tussen komt.

Verhouding sociale huurwoningen en andere woningen

Er bestaan drie soorten woningen die veel worden aangeboden op de woningmarkt. Het betreft koopwoningen waar mensen zelf de eigenaar van zijn, vrije sector-huurwoningen die door particulieren of (professionele) beleggers worden verhuurd en sociale huurwoningen. Sociale huurwoningen worden verhuurd door woningcorporaties en zijn alleen bedoeld voor mensen met een relatief laag inkomen.

In Rotterdam zijn er op dit moment ongeveer 317.945 woningen. Landelijk gezien is het gemiddelde voor het aantal *sociale huurwoningen* binnen een gemeente 29% van het totale aantal woningen - in Rotterdam is dit 44% van het totale aantal woningen. Landelijk gezien is het aantal *koopwoningen* binnen de gemeente 57% - in Rotterdam is dit maar 35%. Dit betekent dat Rotterdam in vergelijking met andere gemeenten héél veel sociale huurwoningen heeft en juist heel weinig koopwoningen.

- ▶ Wij willen in Rotterdam een gevarieerd aanbod in zowel huur als koop, waarbij de toekomstige bewoner zelf bepaalt hoe en waar hij wil wonen. Historisch gezien is de sociale huursector in Rotterdam altijd groot geweest. Wat ons betreft is de sociale huursector in Rotterdam te groot in vergelijking met andere steden en gelet op de woningnood op allerlei fronten. Het is belangrijk dat ook midden- en hogere inkomens een aantrekkelijke woning kunnen vinden en houden.
- ▶ Er moeten heel snel heel veel huur- en koopwoningen bij worden gebouwd in het middensegment om aan de vraag te kunnen voldoen. Juist ook het bouwen van koopwoningen in het middensegment (200.000-400.000 euro) draagt bij aan het oplossen van de krapte op de woningmarkt en voorziet in een vraagbehoefte.
- ▶ Het tekort aan woningen moet worden opgelost door zo snel mogelijk zo veel mogelijk huizen bij te bouwen. Regels die daaraan in de weg staan, moeten kritisch worden heroverwogen en indien mogelijk worden geschrapt of versoepeld.

- ▶ Wij willen geen gemeentelijk woningbedrijf en zien ook geen rol voor de gemeente in het opkopen van woningen om te exploiteren danwel een roulerend systeem van koop te realiseren.
- ▶ De Rotterdamse VVD is voorstander van een tijdelijke en gerichte zelfbewoningsplicht. Dit betekent dat kopers van huizen de plicht hebben om er gedurende een bepaalde tijd ook daadwerkelijk zelf te wonen en het niet direct te verhuren aan een ander om zo huurinkomsten mee te generen. Zo'n maatregel kan ervoor zorgen dat iedereen een eerlijke kans krijgt om een huis te kopen, maar deze maatregelen kunnen ook ongewenste gevolgen hebben, ook omdat de marktwerking kan worden verstoord. Dit soort maatregelen moet dan ook zo veel mogelijk worden beperkt in tijdsduur en alleen worden ingezet in wijken of gebieden waar ze het meest effectief zijn.
- ▶ Statushouders krijgen géén voorrang bij het toewijzen van sociale huurwoningen. Het is absoluut niet de schuld van statushouders dat er een woningtekort is, maar het is ook niet eerlijk als statushouders voorrang krijgen vóór mensen die al lange tijd op de wachtlijst staan voor een sociale huurwoning.
- ▶ Veel oude Rotterdamse stadswijken zijn gebouwd op houten funderingen en hebben te maken met funderingsproblematiek. Funderingsherstel is voor veel woningeigenaren een grote opgave door de hoge kosten en de afstemming met de burens. De gemeente moet Rotterdammers die met funderingsproblemen te maken krijgen tegemoet komen door onderzoek te doen, advies te geven en begeleiding te bieden. Het funderingsloket van de gemeente blijft daarom ook de komende jaren intact om bewoners te helpen. Zo hoeft niet iedere Rotterdammer het wiel zelf opnieuw uit te vinden.
- ▶ In de Nassauhaven zijn experimenten gedaan met drijvende woningen. Rotterdam heeft veel havens waarin ruimte gegeven kan worden aan drijvende woningen, bijvoorbeeld de Lloydhaven. Blijf onderzoeken waar geslaagde experimenten kunnen worden doorgezet.

Doorbouwen

Er zijn veel woningen nodig de komende dertig jaar. Er moeten dus (blijvend) meer woningen gebouwd worden. In de komende collegeperiode (2022-2026) moeten er 25.000² nieuwe woningen gebouwd worden. Dan gaat het niet alleen om het aantal nieuw gebouwde woningen maar om de toename van het aantal woningen. Er zijn flink wat bouwplannen. Rotterdam moet doorbouwen en de bouwprojecten die zijn begonnen snel afmaken.

² Dit getal kan mogelijk bijgesteld worden op basis van maatschappelijke ontwikkelingen.

Bouwprojecten die afgebouwd dienen te worden:

- ▶ Feyenoord City (3.750)
- ▶ Feijenoord XL (6.000)
- ▶ Katendrecht Pols en Codrico-locatie (1.500)
- ▶ Rijnhaven (1.500)
- ▶ Brainpark (2.000)
- ▶ Excelsior-stadion (800)
- ▶ Hoogbouw rondom Alexander (1.000)
- ▶ Merwe Vierhavens (M4H) (15.000)
- ▶ Schiehaven Noord (Lloyd Multiplein en deel in de huidige Schiehaven) inclusief Croon-locatie(500)
- ▶ Parkhaven (600)

Geef kleine initiatieven de ruimte

De aandacht van de Gemeente Rotterdam gaat uit naar de grote projecten. Dat is prima, maar mensen die één huis willen bouwen of ontwikkelaars van kleine woningontwikkeling moeten beter gefaciliteerd worden. Het uitgangspunt van de gemeente moet zijn: “ja, *tenzij*”. Momenteel gaan ambtenaren te veel op de stoel van de ontwikkelaar zitten en proberen zij projecten naar hun hand te zetten. Gevolg is dat het onuitvoerbaar wordt terwijl er vaak prima initiatieven liggen. De gemeente moet zowel grote, kleine als particuliere ontwikkelingen de ruimte geven en faciliteren. Dit past ook in de gedachte van de nieuwe Omgevingswet.

Plan: Van leegstaande winkel naar woning

Onder andere door de toename van online winkelen, staan steeds meer winkelpanden in de stad leeg. Dit maakt de winkelstraat minder aantrekkelijk en trekt criminelen aan die hun kans schoon zien om via deze leegstaande winkels hun geld wit te wassen. We zien dat bewoners zich in straten met veel leegstand onveiliger voelen en dat daarnaast leegstand het minder aantrekkelijk maakt voor nieuwe ondernemers om zich er te vestigen. Leegstand trekt allerlei problemen en criminaliteit aan en moet daarom actief voorkomen worden.

Tegelijkertijd hebben we in Rotterdam een tekort aan huizen. Deze twee problemen kunnen tegelijk worden opgelost. De Rotterdamse VVD wil van leegstaande winkels woningen maken. De begane grond (of: *de plint*) van de winkelstraat kan worden gebruikt voor winkelruimte en daarboven bestaat ruimte voor woningen. Door aan de randen van de winkelstraat een aantal winkels om te vormen naar woningen worden de straten veiliger en aantrekkelijker voor ondernemers en klanten.

De focus bij de ontwikkeling van dit plan zal gaan liggen op straten die al meerdere jaren last hebben van leegstand zoals de langste winkelstraat van Nederland in West (Nieuwe Binnenweg/Schiedamseweg). Op de Beijerlandse laan zijn er op deze manier al succesvol meerdere winkels omgevormd tot woningen.

Samen met ondernemers, bewoners, eigenaren en woningcorporaties kan er gekeken worden welke panden het beste omgevormd kunnen worden en hoe er tegelijkertijd juist geïnvesteerd kan worden om de winkelstraat aantrekkelijker te maken. Dit kan ideaal

zijn voor bijvoorbeeld mensen in de cultuursector, die zo een mengvorm van wonen (in de woning) en werken (in een atelier) kunnen gebruiken.

Omgang met verhuurders

- ▶ Er komt een certificaat voor verhuurders die hebben laten zien dat zij op een correcte manier met huurders en hun panden omgaan, waardoor verhuurders met verkeerde bedoelingen van de woningmarkt kunnen worden geweerd. Daarbij wordt ook toezicht gehouden op hoe particuliere verhuurders het onderhoud van hun panden uitvoeren, of zij zich aan de wettelijke maximale huur houden en of zij goed omgaan met overlast.
- ▶ Handhavingsteams die toezicht houden op bouwen en wonen, moeten worden uitgebreid om het probleem van illegale verkamering zo veel mogelijk te beperken.

Erfpacht

Erfpacht houdt in dat een huiseigenaar grond huurt van de gemeente. De Rotterdamse VVD zou het liefst zien dat mensen en bedrijven de kans krijgen om zelf eigenaar te worden van de grond waarvan ze gebruik maken. Zo hoeft de gemeente ook niet op te treden als verhuurder en kan zij zich concentreren op kerntaken waar de gemeente zich mee bezig hoort te houden.

- ▶ Wij vinden dat het omzetten van erfpacht naar eigendom betaalbaar en haalbaar moeten worden gemaakt. Het huidige systeem is te vaak te ingewikkeld en niet laagdrempelig genoeg voor mensen om zelf eigenaar te worden van de grond die zij nu nog in erfpacht hebben.
- ▶ Wat ons betreft wordt er géén nieuwe grond uitgegeven in erfpacht. Het is tijd om deze ouderwetse constructie af te bouwen.
- ▶ De Rotterdamse VVD wil dat naast de afschaffing van de particuliere erfpacht, de overige erfpachtovereenkomsten zoveel mogelijk worden afgeschaft.
- ▶ Wij willen daarnaast dat inwoners van Rotterdam makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om de erfpacht van hun woning af te kopen. De regels en kosten hiervoor moeten actueel en digitaal eenvoudig beschikbaar zijn. Een plan van aanpak hoe dit te realiseren dient zo snel mogelijk te worden opgesteld.

Wonen voor studenten en ouderen

- ▶ Het aanbod van huisvesting voor studenten moet flink worden uitgebreid, en dan niet alleen voor internationale studenten maar ook juist voor studenten elders uit Nederland. Daarbij moet wel worden gelet op een goede verdeling over de verschillende gebieden van Rotterdam, om te voorkomen dat overlast uit de hand loopt. De woonoverlast door buitenlandse studenten dient een wederkerend bespreekpunt te zijn met de hoger onderwijs instellingen in onze stad.
- ▶ Wij staan open voor allerlei nieuwe woonvormen voor ouderen en studenten, tijdelijke bouw (modulair) of huur van leegstaande gebouwen voor het oplossen van de tijdelijke behoefte aan huisvesting. Wooncomplexen met zorgarrangementen voor ouderen zijn er te weinig in Rotterdam.
- ▶ Aparte complexen voor studenten ('wooncampussen') zoals bijvoorbeeld Brainpark kunnen ervoor zorgen dat er snel meer kamers beschikbaar komen, dat minder gezinswoningen worden verkamerd en dat er geen overlast ontstaat in straten waar de verhouding tussen studenten en andere huishoudens scheef is gegroeid. Ook kan zo worden voorkomen dat studenten zich op grote afstand van de universiteit

moeten vestigen. Onderwijsinstellingen, en met name de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Hogeschool Rotterdam, worden actief betrokken bij het oplossen van de studentenhuisvestingsproblematiek, alsmede het beperken van de overlast in de wijken.

Gebouwde omgeving

- ▶ Wij moedigen innovatieve woningbouw aan, waarbij mensen zelf bepalen waar en hoe ze wonen. Wat ons betreft is de welstandscommissie daarom overbodig, omdat zij voor onnodig veel regels zorgt en lokale creativiteit tegenhoudt. De Rotterdamse VVD wil dat er geen gemeentelijke belemmeringen zijn wanneer mensen zelf hun bouwplannen willen ontwikkelen.
- ▶ Er ligt in Rotterdam ook veel verouderd vastgoed dat we kunnen herbestemmen, dus een pand dat nu eigenlijk maar staat te verstoffen omvormen tot woningen waar mensen daadwerkelijk iets aan hebben.
- ▶ Voor monumentale panden en beschermde stads- en dorpsgezichten kan wél een strenge toets gelden. Het is belangrijk dat we onze geschiedenis en (drijvend) cultureel erfgoed omarmen.
- ▶ Binnen de ring van Rotterdam moet dichter en geconcentreerder worden gebouwd om meer woningen toe te voegen. Deze verdichting moet worden gecombineerd met het vergroenen van de gemeenschappelijke buitenruimte, binnentuinen en daken.
- ▶ Ook moet geconcentreerde bouw samengaan met het creëren van voldoende voorzieningen voor alle bewoners, zowel maatschappelijke voorzieningen (zoals huisartsen en scholen en sportclubs) als commerciële voorzieningen (supermarkten en cafés en boekenwinkels). Het heeft weinig zin om allerlei voorzieningen af te breken en daar woningen voor in de plaats te zetten, als er géén nieuwe voorzieningen kunnen worden aangebracht. Bij besluitvorming over voorzieningen moet in bijzondere gevallen van de “Rotterdamse norm” kunnen worden afgeweken, bijvoorbeeld als de samenhang van een nieuwe wijk met haar omgeving daar aanleiding toe geeft.
- ▶ Rotterdam heeft niet alleen een skyline, ook *onder* de grond is er veel gebouwd - vooral aan infrastructuur zoals gas-, water-, en elektriciteitsleidingen, containers, metrobuizen en parkeergarages. De gemeente moet bij investeringen in infrastructuur ook de ondergrond goed in ogenschouw nemen om te voorkomen dat straten of bruggen na enkele jaren al verzakken. Daarnaast dient de gemeente samen met kabelaars het onderhoud van straten en werkzaamheden in de ondergrond zoveel mogelijk af te stemmen zodat straten maar één keer worden opgebroken. Waar herinrichting van de straat gewenst is, wordt deze ook meegenomen in het traject.

Wijken waar gebouwd kan worden:

- ▶ **Lloydkwartier(haven):** In de Lloydhaven kunnen dan wel drijvende woningen een plek krijgen, dan wel kan de haven gedempt worden en kunnen er woningen worden gebouwd.
- ▶ **Brainpark:** Bij de ontwikkeling van het Brainpark dien er een duidelijke verbinding te zijn met de campus van de Erasmus Universiteit. Er dienen studentenkamers/studio's gerealiseerd te worden om te voorzien in de hoge vraag naar studentenhuisvesting en om woonwijken (zoals Kralingen) minder

zwaar te belasten met studentenhuisvesting. De woningbouwplannen die er reeds zijn voor het Brainpark dienen versneld uitgevoerd te worden.

- ▶ **Overschie:** In Overschie is er nog veel ruimte waar woningen bijgebouwd kunnen worden, mits op de goede plekken.
- ▶ **Rubroek:** Rubroek is een wijk aan de rand van het stadscentrum en bestaat grotendeels uit corporatiebezit. Deze locatie biedt de mogelijkheid om te verdichten en een mooie stadswijk te ontwikkelen met divers woningaanbod met aandacht voor gezinnen.

Buitenruimte

Door de coronacrisis is iedereen weer nieuwe waardering gaan krijgen voor alle mooie parken en rustgevend buitenruimte in en rondom Rotterdam. Wij vinden het belangrijk dat Rotterdammers daarvan kunnen blijven genieten. Daarbij past het ook dat Rotterdammers tot een bepaalde hoogte zelf de verantwoordelijkheid mogen nemen voor bepaalde stukjes van deze buitenruimte. Er zijn bewoners die zelf initiatieven hebben genomen om een parkje of centrale moestuin te beheren. Zulke initiatieven vinden wij prachtig! Tegelijkertijd heeft de gemeente natuurlijk ook een belangrijke rol bij het opbouwen en verzorgen van de buitenruimte.

- ▶ Er moet voldoende groen in de stad aanwezig zijn. Dat is goed voor onze gezondheid, ons geluksgevoel, het verwerken van grote hoeveelheden regenwater, de temperatuur en ziet er ook gewoon beter uit. Daarbij moet zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van een groene, waterdoorlatende ondergrond voor parkeerplaatsen.
- ▶ Er komt sowieso 20 hectare meer groen in de stad.
- ▶ De parken in Rotterdam moeten voldoende voorzieningen hebben zodat mensen ook daadwerkelijk voor langere tijd kunnen genieten van deze unieke buitenruimte binnen de grote stad. Er moeten voldoende openbare toiletten zijn (en deze moeten ook daadwerkelijk worden schoongehouden).
- ▶ Er zijn nog plekken in Rotterdam waar veel ruimte is, maar die eigenlijk niet op een leuke of positieve manier gebruikt worden. Denk bijvoorbeeld aan Oostplein, de Oude Plantage of het Lloydkwartier. Het wordt hoog tijd dat we - in overleg met omwonenden én creatieve ondernemers - gaan uitzoeken hoe we de buitenruimte nog prettiger kunnen maken. Van Oostplein maken we het 8e stadsproject.
- ▶ Andere delen van Rotterdam zijn juist leeg en moeten ook juist met rust gelaten worden. Denk bijvoorbeeld aan het natuurgebied Landtong Rozenburg. Daar zijn nu enkele windmolens gebouwd en dat is genoeg. Wij geven de sterke voorkeur aan windmolens die op zee (en niet op land) en zonnepanelen die op daken (en niet in de natuur) worden gebouwd. Meer hierover in het hoofdstuk Energie en Klimaat.
- ▶ Buitensportaccommodaties binnen de ring dienen gehadhaafd te blijven. Zij vormen een belangrijke factor voor de leefbaarheid in de stad. Als voorbeeld noemen we de sportstrook naast het Kralingse bos met golfbaan, voetbal- en hockeyvelden.

Een mooie stad kan alsnog onaantrekkelijk worden als ze smerig is. Daarom is goed beheer van de stad essentieel voor Rotterdam. Dat doen we op de volgende manieren:

- ▶ We hebben voldoende vuilcontainers en materieel en we legen containers zo effectief en efficiënt mogelijk en dat doen we zoveel mogelijk op basis van het ritme van de stad (dus ook in de weekenden). Er worden meer slimme containers geplaatst zodat deze tijdig geleegd worden als ze vol zijn. Ook willen we

onderzoeken of het mogelijk is dat je thuis kunt zien of een container vol is. Zo hoeft je niet met een volle tas met papier of glas op stap om er pas later achter te komen dat de container vol is.

- ▶ We spreken Rotterdammers en ondernemers aan op hun verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan een schone stad. Vuilnis komt niet uit zichzelf op straat. Samen met bewoners en ondernemers zoeken we naar mogelijkheden om de stad schoon te houden. We stimuleren initiatieven in de wijk waar bewoners actief de straten schoon houden.
- ▶ We pakken vervuilers aan. We zetten stevig in op het beboeten van vervuilers. We zetten de *flying squads* door - dit zijn teams met handhavers die op zoek gaan naar mensen die vuilnis achteloos hebben weggegooid op ruime afstand van de vuilcontainer. Er moeten voldoende handhavers zijn die zich vooral met afval en zogenaamde 'naastplaatsingen' bezig houden, omdat het probleem voor veel mensen een grote ergernis is. Ook de inzet van cameratoezicht moedigen we aan.
- ▶ Tot slot zien we kansen om de afvalstoffenheffing op termijn te verlagen. Dit doen we door afspraken te maken over de nascheiding. Nu wordt de lucratieve nascheiding nog afgerekend op de zeer kostbare restafval prijs. De nascheiding (denk aan plastic en blik) zou een andere beprijzing moeten hebben aangezien deze ook geld oplevert en een nieuwe afvalstroom is. Sowieso is het inzetten op scheiden van afval een goede manier om de kosten te drukken en levert ook een bijdrage aan een circulaire economie.

IV. Mobiliteit en ruimtelijke ordening

Inleiding

Er is in de afgelopen jaren veel veranderd op het gebied van mobiliteit. We zijn op een andere manier omgegaan met de reis tussen werk en thuis, we maken deze misschien wel minder vaak. Sommige Rotterdammers zullen misschien niet altijd zelf meer een auto willen hebben, maar veel andere Rotterdammers ergeren zich groen en geel aan vastgelopen autoverkeer, een gebrek aan parkeerplekken of de overlast van verkeersaso's. Ook op grotere schaal verandert de wereld om ons heen snel. Het vliegverkeer op Rotterdam Airport neemt toe en ook de Rotterdamse haven is nog altijd de poort tot Europa. Verkeer over het water, de weg, het spoor of door de lucht is noodzakelijk om op een fijne manier van A naar B te komen én om geld te verdienen, maar kan soms ook problemen veroorzaken. Wij staan open voor mooie, nieuwe vervoersmodaliteiten zoals de hyperloop. De Rotterdamse VVD blijft zich hard maken voor een gezonde balans, waarbij iedereen zoveel mogelijk vrijheid heeft om zélf te besluiten hoe wij ons bewegen. We kijken ook hoe innovatief vervoer van de toekomst onze positie als stad ook internationaal kan verbeteren.

Verkeer over de weg

De auto is en blijft een belangrijke manier om in de stad van A naar B te komen. Openbaar vervoer en deelvervoer zijn mooie aanvullingen, maar zullen autovervoer nooit helemaal kunnen vervangen. Wij zijn ons hiervan bewust en zullen dan ons ook altijd verzetten tegen initiatieven die vooral bedoeld zijn om mensen die een auto hard nodig hebben te bestraffen.

- ▶ Er moet een einde komen aan de vele ondoordachte verkeerseperimenten die weinig effect hebben gehad behalve eindeloze frustratie, ergernis en toename van sluipverkeer. Er moet meer nadruk liggen op concrete oplossingen voor de verkeersdrukte zoals goede verkeerscirculatieplannen en het goed afstellen van stoplichten (bijvoorbeeld groene golven).
- ▶ We halen geen rijbanen voor de auto weg op de doorgaande wegen zoals de Maasboulevard, Blaak, Goudsesingel, Laan op Zuid, Dokweg, Schiekade, etc. Deze doorgaande wegen behouden we om het stadsverkeer goed en veilig af te wikkelen met een snelheid van 50 km/uur.
- ▶ De Rotterdamse VVD is tegen het invoeren van milieuzones, omdat het effect verwaarloosbaar is en de economische schade groot is.
- ▶ De gemeente moet in gesprek blijven met leveranciers van routesoftware (Tomtom, Google Maps etc.) om afspraken te maken waardoor automobilisten niet onnodig door de stad rijden, maar om het centrum heen worden geleid als ze niet in de stad moeten zijn. Ook met buurgemeenten zoals Capelle aan den IJssel en Zuidplas moet hierover gesproken worden. De doorstroom van verkeer is te complex om op een effectieve manier te reguleren, zonder de samenwerking met anderen.
- ▶ Er moet een goed verkeerscirculatieplan komen voor Prins Alexander, Kralingen en Hillegersberg om te voorkomen dat de wegen rondom en naar de nieuwe A16 een bottleneck worden.

- ▶ Onveilige kruispunten moeten worden aangepakt en opnieuw worden ingericht. Daarbij moeten worden gedacht aan de gevaarlijke kruising van de Burgemeester Baumannlaan en de Baanweg in Overschie, waar geregeld ongelukken gebeuren.

Parkeren

Veel Rotterdammers hebben een auto nodig. Er moet daarom voldoende parkeergelegenheid zijn, waar mogelijk ondergronds.

- ▶ De binnenstad wordt steeds drukker en voller, wat vraagt om slimme oplossingen. De Rotterdamse VVD wil meer parkeerplaatsen in wijken waar de parkeerdruk hoog is, wijk- of bedrijfsparkeergarages dubbelgebruiken door deze beschikbaar te maken voor bewoners en parkeren met een datagestuurde parkeerapp.
- ▶ Iedereen kan nog steeds zo dicht mogelijk bij huis de auto parkeren. Waar mogelijk worden extra (tijdelijke) parkeerplekken aangelegd.
- ▶ Voor de mensen die een auto hebben maar deze niet vaak gebruiken, moet er voldoende ruimte zijn in de verschillende P+R's net buiten het centrum. Wij willen dat er blijvend geïnvesteerd wordt in P&R's aan de randen van de stad. De parkeerplaats Diergaarde Blijdorp kan ontwikkeld worden tot een volwaardig transferium.
- ▶ Bij de inrichting van winkelstraten moet rekening worden gehouden met voldoende ruimte voor het laden en lossen. Autovrije of -luwe winkelstraten klinken heel aantrekkelijk, maar als ondernemers niet in staat zijn om hun winkels of restaurants te bevoorraden dan blijft er een weinig aantrekkelijke lege winkelstraat over.
- ▶ Tenslotte willen wij het ook zo makkelijk mogelijk maken voor hulpverlening om snel ter plaatse te zijn. Het is daarom belangrijk om wijken, straten en ook winkel- en uitgaansgebieden toegankelijk te houden voor de auto's waarin de hulpverleners rijden.

Verkeersveiligheid- en overlast

Het wordt steeds drukker in Rotterdam en dat merk je ook in het verkeer. Het toenemend asociaal rijgedrag van sommige weggebruikers die zich niks aantrekken van de verkeersregels, moet blijvend worden aangepakt met alle middelen die de gemeente tot haar beschikking heeft.

- ▶ Binnen de bebouwde kom blijft een maximumsnelheid van 50 km/u de norm. Alleen in zeer uitzonderlijke situaties kan een lagere snelheid worden vastgesteld, bijvoorbeeld in gebleken gevaarlijke situaties of woonerven.
- ▶ Met snelheidsbeperkende maatregelen, extra politiecontroles met geluidsmeters en het in beslag nemen van voertuigen willen wij asociaal rijgedrag aanpakken.
- ▶ Bij herhaalde boetes voor asociaal rijgedrag wil de VVD mogelijk maken verkeersshuffers een gebiedsverbod op te leggen.
- ▶ Niet alleen op de rijbaan ontstaan soms gevaarlijke situaties door asociaal gedrag. Ook op de voetpaden gooien mensen soms achteloos hun fiets neer, waardoor er geen doorkomen meer aan is. Dit probleem speelt niet alleen in het centrum van de stad waar mensen winkelen, maar óók in woonwijken. Het is frustrerend dat een kleine minderheid er zo voor zorgt dat iedereen - maar met name mensen die slechter ter been zijn - er niet meer (veilig) doorheen kunnen. Ook buiten het centrum moeten handhavers dus aandacht besteden aan het fout stallen van fietsen.

- ▶ Deelscooters/fietsen/steps kunnen een prettig vervoersmiddel zijn, maar de parkeeroverlast loopt snel uit de hand. De overlast moet effectief worden aangepakt, óók in samenwerking met de aanbieders daarvan. Het moet bijvoorbeeld mogelijk zijn om bij centrale plekken een vaste stelling aan te wijzen voor deelscooters. Dit heeft voordelen voor de verkeersveiligheid, maar óók voor de gebruikers en de aanbieders.
- ▶ De effectieve aanpak van bezorgscooters die gevaarlijke situaties veroorzaken, wordt óók toegepast op nieuwe concepten waarbij boodschappen thuis worden bezorgd. Dit betekent dat de werkgever ook aangesproken kan worden.

Effectieve aanpak gevaarlijke bezorgscooters

De Rotterdamse VVD is verantwoordelijk voor een voorstel waarmee de werkgevers van maaltijdbezorgers die de verkeersregels aan hun laars lappen, effectiever worden aangepakt. Bezorgscooters veroorzaken namelijk véél meer schade dan privé-rijders - ongeveer zes keer zoveel - en ongelukken kunnen ontzettend ingrijpende gevolgen hebben. De gemeente en politie kunnen door het voorstel makkelijker informatie verzamelen en delen om werkgevers aan te pakken, maar ze krijgen ook hulp aangeboden. Werkgevers worden bijvoorbeeld geholpen met het aanbieden van trainingen. Deze aanpak heeft in Feijenoord positieve resultaten opgeleverd en is daarna ook naar de rest van de stad uitgerold.

- ▶ Op diverse plekken in het centrum is de overlast van rond racende gehuurde sportauto's echt niet meer te harden. Met de technische middelen die daarvoor beschikbaar zijn, zullen we stevig blijven inzetten op het aanpakken van overlast. Dit betekent ook het inzetten van mobiele flitscamera's.

Openbaar vervoer

De Rotterdamse VVD is van plan om forse investeringen te doen in nieuwe vormen van openbaar vervoer die de groei van Rotterdam ondersteunen. De eerste metrolijn is in 1968 geopend, en wij zijn ervan overtuigd dat het hoog tijd is om te zoeken naar nieuwe mogelijkheden om de bereikbaarheid binnen onze stad te verbeteren waar we de komende decennia mee vooruit kunnen.

- ▶ Wij zijn voorstander van het stimuleren van P+R-opties (*waarbij je je auto kunt parkeren vlakbij of naast een knooppunt voor het openbaar vervoer*) in combinatie met deelconcepten. Om deze manier wordt het gebruik van het openbaar vervoer aantrekkelijker gemaakt, beperken wij de verkeersdruk in het centrum, kan de doorstroming worden verbeterd, én komt dit ten goede van de luchtkwaliteit en de klimaatdoelstellingen.
- ▶ De metrolijn naar Hoek van Holland wordt doorgetrokken naar Hoek van Holland Strand, dit project moet eindelijk worden afgerond. De overgangen van de metrolijn dienen in Hoek van Holland veilig te zijn, ook tijdens drukke dagen.
- ▶ Het is noodzakelijk om subsidie te blijven verstrekken aan de RET voor het behoud van surveillanten in het openbaar vervoer. De infrastructuur voor openbaar vervoer is niet goedkoop en wordt niet gebruikt als mensen geen veilig gevoel hebben.
- ▶ De gemeente moet samenwerken met de RET voor een prettige omgeving op en rondom de stations en haltes. Een goed verzorgde stationsomgeving vergroot de

aantrekkingskracht van het OV. De omgeving wordt aantrekkelijker door voorzieningen zoals retail en horeca en door ruim opgezette, lichte en groene stationspleinen.

Metroverbinding naar Zuid

Via de Kralingse Zoom en de Esch zou een metroverbinding moeten bestaan naar Feyenoord City, Zuidplein en Marconiplein. Een nieuwe verbinding tussen Noord en Zuid betekent een belangrijke verbetering van de wederzijdse bereikbaarheid. Dit kan vervolgens een belangrijke positieve ontwikkeling voor Zuid en een betere aansluiting bij de rest van de stad betekenen. Ook wordt het voor héél veel mensen makkelijker om hun werk of opleiding te bereiken en zal het makkelijker worden om de druk op de huizenmarkt beter te verspreiden over de hele stad.

Belangrijke voordelen van een metroverbinding zijn dat de verkeersdruk op de weg wordt beperkt, dat de verbinding snel is, dat een extra verbinding ook zorgt voor een meer betrouwbare aansluiting en dat een metroverbinding nauwelijks zichtbare impact heeft op de omgeving. Een metro kan in vergelijking met andere vervoersmiddelen ook véél meer mensen vervoeren. In een auto passen vier mensen, in een bus zeventig, in een tram honderdvijftig, in een metro maar liefst vijfhonderd.

Fietsers en voetgangers

De (elektrische)fiets is in Rotterdam een steeds belangrijker vervoermiddel. Het is een schoon en gezond vervoermiddel. De Rotterdamse fietsers verdienen in de optiek van de Rotterdamse VVD veilige en ruime fietspaden en voldoende stallingsmogelijkheden

ook rond metro- en treinstations. Mensen die hun fiets hinderlijk of buiten de stalling plaatsen, lopen het risico dat hun fiets wordt verwijderd. Dit om onveilige situaties te voorkomen en om te zorgen dat iedereen zijn fiets makkelijk kwijt kan. De gemeente zal moeten zorgen voor fietsparkeerplaatsen.

In sommige wijken is al nauwelijks plaats voor auto's en dan is het niet wenselijk dat de schaarse parkeerplaatsen worden weggehaald voor fietstrommels of fietsvlonders. Parkeren in de wijk moet in balans zijn. Parkeren van fietsen mag niet ten koste gaan van autoparkeerplaatsen. Als een straat te smal is of te weinig plek heeft, kan er op andere plekken worden gekeken zoals in brede groenstroken of op brede stoepen. De VVD wil dat er daarnaast geïnvesteerd gaat worden in fietsparkeerplaatsen rondom de openbaar vervoerspunten en op creatieve plaatsen in de stad, zoals op daken, het water of in leegstaande gebouwen.

De buitenruimte is van ons allemaal, elke Rotterdammer moet zich vrij en zo zelfstandig mogelijk kunnen verplaatsen zonder fysieke drempels tegen te komen. Dit geldt vooral voor mensen met een beperking, ouderen en ouders/verzorgers met kinderwagens. Om de mobiliteit van zoveel mogelijk Rotterdammers te garanderen en hen een kans te geven op een gelijkwaardige manier mee te kunnen laten doen in de samenleving, richten wij de buitenruimte zo toegankelijk mogelijk in.

- ▶ Wij zien toe op de uitvoer van de Lokale Inclusie Agenda. Dit beleidsdocument is een belangrijk stuk waarin de weg naar een toegankelijk Rotterdam is uitgestippeld.
- ▶ Als er aan de straat of weg wordt gewerkt maken we werk met werk en kijken we of de toegankelijkheid verbeterd kan worden.
- ▶ We richten onze openbaar vervoerspunten goed en toegankelijk in. De inrichting van nieuwe gebieden moet altijd invalide proof zijn.
- ▶ Voetgangers moeten voldoende ruimte krijgen door het aanleggen en onderhouden van brede stoepen en logische wandelroutes. De Rotterdamse VVD zet zich in voor meer veilige oversteekplaatsen voorzien van fluorescerende verf of lichtgevende omhulsels.

Binnenvaart

Ook de binnenvaart kan helpen om de drukte op de weg te verminderen. Veel goederen kunnen uitstekend over water worden vervoerd. Dat scheelt in het aantal vrachtwagens op de weg.

- ▶ De binnenvaart staat aan de vooravond van de energietransitie. Het schoner en efficiënter varen kan alleen als de overheid duidelijke kaders stelt en belemmeringen wegneemt. Het aanleggen van een goed walstroomnetwerk, het bieden van een aantrekkelijk walstroomtarief en het stimuleren van nieuwe brandstoffen (waterstof, biofuel) zijn hiervoor nodig en daar zetten we op in.
- ▶ Vanuit de Rotterdamse haven moeten er goede vaarverbindingen met het achterland zijn. Het is daarbij belangrijk dat er voldoende ligplaatsen zijn. Bedientijden van sluizen en bruggen moeten beter op elkaar en op het verkeer op de weg en het spoor worden afgestemd. Zo heeft iedereen zo min mogelijk vertraging.
- ▶ Wij stimuleren de binnenvaart om haar werk op een duurzame manier te doen, bijvoorbeeld met kortingen op havengelden.

- ▶ VVD Rotterdam wil de binnenvaart duurzaam helpen te ontwikkelen. Walstroom en LNG (vloeibaar gas) moeten beschikbaar zijn voor de binnenvaartschepen van de toekomst. De gemeente moet het voortouw nemen in de planning en ruimtelijke inrichting die hiervoor nodig is.

Mobiliteit algemeen

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is een samenwerking tussen 23 verschillende gemeenten in de regio die samenwerking om de bereikbaarheid van de hele regio zo goed mogelijk te maken. Wij zijn enthousiast over deze samenwerking, omdat er een regio ontstaat met schoon, stil, snel en efficiënt vervoer. Daarbij is het wel belangrijk dat duidelijke afspraken bestaan over de bevoegdheden van de metropoolregio en hoe de controle er op democratische wijze verankerd blijft.

Een belangrijk onderdeel van de oplossing voor de toenemende drukte, afnemende ruimte oftewel ruimteconcurrentie in de stad, is “dubbel grondgebruik”. Bij dubbel grondgebruik worden gebouwen bovenop wegen of rivieren gebouwd of worden rijbanen onder de grond aangelegd. Dit soort creatieve oplossingen zijn absoluut noodzakelijk als wij Rotterdam en de Rotterdammers de ruimte willen geven om door te groeien.

Kralingen aan de Maas

In 2019 zijn we samen met de bewoners begonnen met het plan “Kralingen aan de Maas”. De aanleiding is de komst van de oeververbinding en de verdichting/bebouwing tussen De Esch, Erasmus Universiteit en Honingerdijk. Bouwen is noodzakelijk, maar moet in combinatie met versterking van de kwaliteit van de leefomgeving. De VVD zet zich in voor het mogelijk maken van ‘Kralingen aan de Maas’. De verdiepte aanleg en overkapping van de Abram van Rijckevorselweg is daarvan een essentieel onderdeel. Deze heft de barrière tussen Kralingen en de Esch en de Maas op en versterkt de Groene Corridor van het Kralingse Bos langs de Oude Plantage naar natuurgebied de Eschpolder. Die is van wezenlijk belang om de diversiteit van flora en fauna in de stad en de relatie tussen Kralingen en de Maas te versterken. De VVD wil dat de Esch zijn karakter van rustige woonwijk behoudt. Bij de besluitvorming over de nieuwe oeververbinding dienen de leefbaarheid en de kwaliteit van de buitenruimte zwaar te wegen. De VVD wil graag onderzoeken of de verdiepte Abram van Rijckevorselweg gerealiseerd kan worden.

V. Energie en klimaat

Inleiding

We staan voor een pittige uitdaging in de vorm van de energietransitie. De manier waarop we onze huizen verwarmen, reizen en energie opwekken zal de komende jaren snel veranderen. Er moet in korte tijd veel geïnvesteerd worden en de opbrengsten en besparingen zijn niet altijd direct zichtbaar. Als dichtbebouwde stad aan het water zijn wij niet alleen kwetsbaar voor de gevolgen van klimaatopwarming - bijvoorbeeld in de vorm van overstromingen of hittegolven - maar ook alle maatregelen die nodig kunnen zijn om deze te beperken kunnen een ingrijpende invloed hebben op onze economie.

De energietransitie biedt veel uitdagingen, maar ook veel kansen. Als één stad in staat is om de uitdaging van de energietransitie aan te gaan, dan is het Rotterdam. Er valt veel geld te verdienen met het ontwikkelen van allerlei nieuwe technologieën (die soms zelf nog uitgevonden moeten worden) en overal ter wereld van toegevoegde waarde kunnen zijn, wij kunnen onze energievoorziening onafhankelijk en toekomstbestendig maken en onze leefomgeving kan prettiger worden als wij erin slagen om onze economie en omgeving te verduurzamen.

Om de energietransitie tot een succes te maken, is het belangrijk dat mensen en bedrijven enthousiast blijven om mee te werken en weten waar ze aan toe zijn. Het is niet de bedoeling dat er veel geld wordt uitgegeven en allerlei verplichtingen en verboden worden opgelegd die heel ambitieus maar onhaalbaar zijn en dus niet bijdragen aan een oplossing. De kosten moeten eerlijk worden verdeeld. De energietransitie mag niet leiden tot energie-armoede. Ook moeten er geen overhaaste beslissingen worden genomen of symboolmaatregelen worden opgelegd. Klimaatopwarming is een technisch probleem en moet ook zo worden aangepakt. Het is belangrijk om de meest betaalbare en praktische oplossing te vinden en geen maatregelen te nemen die onnodig duur of ineffectief zijn en slechts symbolisch bedoeld zijn. De meeste Rotterdammers willen graag een bijdrage leveren aan de aanpak van klimaatopwarming, maar de veranderingen moeten wel behapbaar en betaalbaar zijn en daadwerkelijk effect hebben.

Ook moeten we ons bewust zijn van het feit dat klimaatopwarming een wereldwijd probleem is dat Rotterdam niet in haar eentje op kan lossen. We zijn voor een groot deel afhankelijk van landelijk beleid en zowel Europese en internationale ontwikkelingen. Het heeft géén zin om in Rotterdam ingrijpende en dure maatregelen te nemen die het probleem alleen maar verplaatsen naar een andere stad of een ander land. Ook maken wij de aanpak van klimaatopwarming géén morele strijd waarbij we Rotterdammers uitleggen wat ze wel of niet mogen eten of hoe ze hun weekend of vakantie doorbrengen. Voor dit soort geruzie is het probleem te belangrijk.

De toekomst van aardgas: een verstandige zoektocht naar alternatieven

In 2050 zou heel Nederland aardgasvrij en klimaatneutraal moeten zijn volgens het Klimaatakkoord van Parijs, de Nederlandse Klimaatwet en Europese afspraken. Het overgrote deel van alle Rotterdammers is op dit moment nog afhankelijk van een gasaansluiting om het huis te verwarmen en eten te koken. De meeste Rotterdammers kunnen het zich niet veroorloven om ineens tienduizenden euro's uit te moeten geven

aan isolatie, een warmtepomp, of een inductiekookplaat. Het afbouwen van het aantal gasaansluitingen is niet iets wat zomaar kan worden opgelegd, maar iets wat alléén in samenwerking met Rotterdammers kan worden uitgevoerd. Draagkracht, betaalbaarheid, technische haalbaarheid en de aanwezigheid van gelijkwaardige of betere hoogwaardige alternatieven zijn daarbij noodzakelijke voorwaarden voor succes. Daarbij bouwen wij voort op de kennis die op andere plaatsen is opgedaan.

- ▶ Iedereen in Rotterdam moet zijn woning op een betaalbare manier kunnen verwarmen. Het is niet realistisch om van iedereen tegelijk te vragen om op korte termijn afscheid te nemen van zijn gasaansluiting. In welk soort huis en in welke wijk je woont, wat je inkomen is en welke alternatieven er beschikbaar zijn, hebben invloed op de meest efficiënte oplossing. Het is belangrijk dat er rekening wordt gehouden met die verschillen en dat de gemeente maatwerk levert.
- ▶ Met betrekking tot bestaande woningen worden in verschillende wijken al onderzoeken uitgevoerd naar alternatieven voor een gasaansluiting. De uitkomsten van deze proeftuinen vielen soms behoorlijk tegen en er blijkt nog weinig draagvlak onder bewoners. Het is belangrijk dat we zorgvuldig kijken naar deze onderzoeksresultaten en eerst de problemen oplossen voordat er nieuwe proeftuinen worden uitgerold. Ook moeten bewoners vanaf het eerste begin worden meegenomen in de besluitvorming en niet pas aan het einde (als alles feitelijk al besloten is).
- ▶ Met betrekking tot nieuwe woningen zoeken wij altijd naar betaalbare alternatieven voor verwarming met aardgas, bijvoorbeeld in de vorm van warmtenetten, groen gas en hybride warmtepompen. Daarbij moet de gemeente samenwerken met de provincie Zuid-Holland en de Rijksoverheid, óók om deze investeringen te kunnen financieren.
- ▶ Bij het verlenen van vergunningen voor nieuwbouw wordt vanaf het eerste moment nagedacht over een duurzame omgeving. Zo weten projectontwikkelaars en geïnteresseerde kopers vanaf het eerste moment waar ze aan toe zijn en lopen we geen onnodige vertraging op.
- ▶ Investeren in verduurzaming vraagt soms flinke investeringen en het is belangrijk dat er manieren worden geboden om dit te financieren. Deze kosten komen deels voort uit landelijke duurzaamheidseisen voor nieuwbouw. Het Energietransitiefonds zou daarbij best een aanvulling kunnen zijn, maar het is heel belangrijk om misbruik en verspilling te voorkomen door de uitgaven scherp in de gaten te houden.
- ▶ Voor de mensen die zelf de keuze maken om te investeren in het verduurzamen van hun woning of bedrijf en daarbij hulp willen, zorgt de gemeente dat er voldoende informatie beschikbaar is in de vorm van advies of begeleiding.

Mobiliteit

- ▶ Het is prima dat de gemeente het gebruik van elektrische voertuigen aanmoedigt, maar het mag niet zo zijn dat gewone autorijders worden afgestraft omdat zij het alternatief (nog) niet kunnen betalen.
- ▶ De infrastructuur voor verkeer is één van de belangrijkste kerntaken van de overheid. Dit betekent dat de gemeente ervoor moet zorgen dat (water-)wegen nu en in de toekomst geschikt zullen blijven voor de huidige én nieuwe manieren van mobiliteit. De gemeente neemt besluiten alleen in zorgvuldig overleg met de instellingen en bedrijven die ook een belangrijke rol spelen, zoals het havenbedrijf, de transportsector, de RET en Rotterdam Airport.

- ▶ Het is belangrijk dat de benodigde voorzieningen voor elektrische voertuigen voldoende aanwezig zijn. Er moeten voldoende laadpalen zijn en het elektriciteitsnet moet deze extra belasting kunnen dragen. We staan daarbij open voor slimme oplossingen: elektrische voertuigen kunnen bijvoorbeeld gebruikt worden voor de opslag van elektriciteit en thuisaccu's kunnen juist gebruikt worden om voertuigen mee op te laden. Daarbij moet wel altijd worden gedacht aan de brandveiligheid van zulke voorzieningen.
- ▶ Opbrengsten uit betaald parkeren worden geïnvesteerd in een goede bereikbaarheid en niet voor andere doeleinden die daar niets mee te maken hebben.
- ▶ De gemeente heeft grote stappen gemaakt met het elektrificeren van haar eigen wagenpark. Dit is een positieve ontwikkeling die wij verwelkomen, zo lang de kosten in verhouding blijven staan tot de opbrengsten.

Industrie

Rotterdam is thuishaven voor onder andere olieraffinaderijen en industriebedrijven die nog afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen. Het gebruik van fossiele brandstoffen heeft nadelen, desondanks is het voorlopig nog een onmisbaar onderdeel. De industrie begrijpt dat ze moet gaan veranderen. De eerste stappen van de transitie worden gezet zoals het creëren van waterstof. Het is onze taak te zorgen dat het systeem qua wet en regelgeving hierbij aansluit en ruimte wordt geboden te experimenteren.

- ▶ Het gebruik van fossiele brandstoffen moet worden afgebouwd, maar daarvoor moeten dan wel realistische alternatieven bestaan en worden aangeboden. Wij werken samen met industriebedrijven om bijvoorbeeld het gebruik van waterstofgas (als alternatief) mogelijk en aantrekkelijk te maken. Wij bestraffen bedrijven niet, maar werken samen met ze aan een oplossing.
- ▶ Waar subsidies heel aantrekkelijk klinken, leveren subsidies juist veel administratieve rompslomp en onzekerheid op voor bedrijven. Veel belangrijker is dat deze bedrijven voldoende gekwalificeerd personeel hebben, dat de infrastructuur op orde is en dat de regels duidelijk en consequent zijn.

Energie

Wij staan enthousiast open voor alle alternatieve energiebronnen voor fossiele industrie, als deze onderaan de streep maar bijdragen aan een reductie van de uitstoot van broeikasgassen. Daarbij is één ding noodzakelijk: er wordt altijd gekozen voor oplossingen die zo efficiënt mogelijk zijn en zo min mogelijk hinder opleveren.

- ▶ Een Rotterdamse kerncentrale kan een belangrijke bijdrage leveren aan een stabiele, uitstootvrije manier van energievoorziening. Wij staan open voor onderzoek naar de haalbaarheid van een kerncentrale in de buitengebieden van Rotterdam.
- ▶ Windturbines horen op zee en niet op het land. Zonnepanelen horen op daken of op innovatieve wijze verwerkt in de infrastructuur en niet in het groen. We bewaken deze uitgangspunten bij de verdere vormgeving van de energietransitie. Windturbines zijn nu eenmaal géén ideale burens omdat ze geluidshinder veroorzaken en veel lelijker zijn om naar te kijken dan oer-Hollandse windmolens. Zonnepanelen in de natuur zijn onnodig, zolang er nog veel daken ongebruikt zijn. Windmolenparken op zee worden steeds rendabeler, Rotterdam heeft grote industriegebieden waar weinig mensen wonen en het is daarom onnodig en onverstandig om windmolens te bouwen in achtertuinen.

- ▶ De gemeente moet voor zowel bedrijven als particulieren zorgen voor voldoende duidelijke informatie over de kosten en opbrengsten van zonnepanelen en gaat flexibel om met het verlenen van vergunningen.
- ▶ Wij staan open voor onderzoeken naar nieuwe technologieën die een onderdeel kunnen worden van de oplossing, bijvoorbeeld de afvang en ondergrondse opslag van broeikasgassen.
- ▶ Rotterdam heeft de mogelijkheid een grote rol te spelen in het ontwikkelen van het gebruik van waterstof. Door de kennis van en expertise van het haven industrieel complex kan Rotterdam deze technologie opschalen. Initiatieven die hier aan bijdragen ondersteunen we.

Klimaatadaptatie

Het is belangrijk om de gevolgen van klimaatopwarming zo veel mogelijk te beperken, maar we ontkomen er niet aan dat we ook in Rotterdam iets van de gevolgen zullen merken. We zullen te maken gaan krijgen met heftige regenbuien, droogtes, bodemverzakking, zeespiegelstijging en andere vervelende veranderingen. Het is belangrijk om daar goed op voorbereid te zijn.

- ▶ Bij het inrichten van de openbare ruimte houden we rekening met de gevolgen van klimaatopwarming en hoe we die zo veel mogelijk kunnen opvangen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de aanleg van hoogwaardig groen (bomen!) om de temperatuurstijging te beperken en het gebruiken van ruimtes onder pleintjes om overtollig regenwater op te vangen.
- ▶ Intensieve samenwerking met de drie Hoogheemraadschappen in onze gemeente is essentieel voor het goed vorm geven aan watermanagement in onze stad
- ▶ Groene daken zijn dé perfecte manier om overtollig regenwater op te vangen, zorgen voor isolatie en een prettigere leefomgeving. Wij houden hier bij de inrichting van gemeentelijk vastgoed rekening mee.

VI. Rotterdamse welzijn, welvaart en gezondheid

Inleiding

Wij zijn ervan overtuigd dat elke Rotterdammer mee moet kunnen draaien in de samenleving. Als dat helemaal zelfstandig lukt, dan is dat mooi. Als iemand daar hulp bij nodig heeft, dan moet de gemeente die hulp bieden. Of je nu jong bent of juist al meer levenservaring hebt, het kan altijd gebeuren dat je iemand nodig hebt om op terug te vallen. Wij staan voor een sterke overheid, die er staat als het nodig is maar ook gelooft in het vermogen van mensen om zichzelf te redden.

Universiteit en hogescholen

Rotterdam heeft een aantal instituten die zich met hoger onderwijs bezig houden. Een wereldbekende universiteit en twee Hogescholen waar een zeer breed aanbod van onderwijs gegeven wordt. De Erasmus Universiteit ontwikkelt zich op vele terreinen.

- ▶ Wij steunen de ontwikkeling van de EUR richting het Brainpark. Hier ligt een mooie kans voor studentenhuysvesting. Net als op andere plekken zal dat ook gepaard moeten gaan met de toevoeging van voorzieningen.
- ▶ Met de verschillende hogescholen gaan en blijven wij actief in gesprek. Deze instellingen zijn belangrijke plekken voor de ontwikkeling en emancipatie van jonge Rotterdammers. Hoewel de gemeente geen invloed uitoefent op de inhoud van het onderwijs, gaan wij dus wel enthousiast met hen in overleg over onderwerpen zoals integratie en de buitenruimte.

Senioren

In onze stad neemt het aantal senioren, net als in de rest van Nederland, fors toe van 97.000 tot 2035 129.000 mensen. Zij vormen straks een vijfde van de totale Rotterdams bevolking. Dit stelt andere eisen aan de stad maar voegt ook veel kennis en ervaring toe. Voor de zorg heeft dit grote gevolgen maar ook voor woningbouw en locaties van voorzieningen.

- ▶ Rotterdammers blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen wijk wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen (bijvoorbeeld een Knarrenhof). Zo kun je met ondersteuning van je directe omgeving zelfstandig blijven wonen.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom gaan we in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking. We zijn voor het instellen en behouden van 'seniorenmakelaars'.
- ▶ Mensen worden begeleid wanneer ze willen verhuizen. Onderzoek wijst uit dat iedere verhuizing van een senior leidt tot 5 à 6 verhuisbewegingen in de keten.
- ▶ Wij laten niemand aan zijn lot over. Eenzaamheid onder senioren blijft een aandachtspunt. Hoewel we veel senioren bereiken, is er ook een groep die we niet in het vizier hebben. Hoewel alleen niet altijd betekent eenzaam, is een succesvolle

aanpak op de onzichtbare ouderen van belang. Denk daarbij aan “klepperen”, veelvuldig contact proberen te leggen met de ongeziene senior (door te klepperen met de brievenbus) of toevallige ontmoetingen in de wijk of stad.

Zelfstandigheid en participatie

Innovatie

Sinds 2015 bestaat het programma Citylab 010. Vanuit dit programma (jaarlijks € 3.000.000) worden innovatieve ideeën van Rotterdam gefinancierd. Jaarlijks worden een paar honderd ideeën ingediend, waarvan slechts een klein deel op een bijdrage kan rekenen. Een nog kleiner deel gaat goed van start en maar enkele initiatieven blijken succesvol. De Rotterdamse VVD gelooft in innovatie, maar niet in dit instrument. Om meer ondernemers na de coronacrisis te ondersteunen, zetten wij het programma om naar een laagdrempelige voucherregeling van max. € 5.000 die (sociale) ondernemers kunnen inzetten voor innovatie, educatie, advies of digitalisering.

De Rotterdamse VVD staat voor een vrije, open en tolerante samenleving waarin iedereen meedoet. Rotterdammers stropen hun mouwen op en nemen hun verantwoordelijkheid voor hun eigen leven en hun omgeving. Elke Rotterdammer heeft talenten die ingezet kunnen worden.

Wie tegenslag in het leven heeft en tijdelijk minder in staat is mee te doen, moet natuurlijk kunnen rekenen op ondersteuning. Omdat deze ondersteuning door ons allen wordt gedragen, is het gepast dat er een nette inspanning wordt verlangd om deze periode zo kort mogelijk te laten duren. Indien iemand hier hulp bij nodig heeft, wordt ondersteund.

- ▶ Wie naar kunnen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving. Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen.
- ▶ Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je als uitkeringsgerechtigde niet voldoet aan je wettelijke verplichtingen, dan heeft dit soms gevolgen voor het recht op een uitkering. Er moet sprake zijn van een tegenprestatie die gericht is op bij voorkeur arbeidsontwikkeling.
- ▶ Om duurzaam mee te kunnen blijven doen is het belangrijk om werkfit te blijven. Soms is hiervoor bij- of omscholing nodig richting (toekomstig) schaarse beroepen in de regio. Een leven lang leren geldt voor elke leeftijd. Hierdoor kiest de Rotterdamse VVD voor verruiming van het scholingsfonds. Dit mes snijdt aan twee kanten omdat dit ook bijdraagt in de vestigingsaantrekkelijkheid van Rotterdam. Samen met bedrijven en scholen wordt vraaggestuurd ingezet op bij- en omscholing voor voldoende personeel. Hierbij is het belangrijk dat de ingangen en mogelijkheden voor werkzoekenden, werknemers en werkgevers simpel en helder zijn.

Armoedebestrijding

Bij armoedebestrijding is werk structureel de beste oplossing. Daar waar aanvullende regelingen nodig zijn gaat onze eerste aandacht uit naar de ondersteuning van minderjarigen. We zullen dan ook actief de samenwerking met het Jeugdsportfonds en het jeugdcultuurfonds blijven opzoeken. Kinderen moeten niet kansen op sport en cultuur missen door armoede van hun ouders.

Jeugd en jongeren

De afgelopen jaren zijn er veel taken in de (jeugd)zorg bij de gemeente neergelegd. In de basis is dit een goede richting. De professionals in Rotterdam weten als geen ander wat er speelt in de wijk.

Onze jeugd mag daarom op ons rekenen. We geven de vrijheid om fouten te maken. Maar proberen kinderen van jongs af aan te behoeden voor het criminele pad of grote achterstanden. We bieden lokaal in de wijken voldoende programmering aan zodat andere verleidingen minder zichtbaar worden. We stimuleren samenwerkingen met verenigingen, culturele instellingen en scholen om een gezonde en succesvolle generatie te realiseren. Ouders blijven verantwoordelijk voor hun kinderen ook voorbij de eigen voordeur. Van hen mag een behoorlijke mate van betrokkenheid worden verwacht.

Ieder kind verdient een eerlijke kans op een goede start van het leven. Dit is het uitgangspunt voor de Rotterdamse VVD. De meeste kinderen krijgen een goede en liefdevolle opvoeding. Ouders en verzorgers zijn altijd de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Wanneer het ouders niet lukt om er zelf uit te komen moeten zij op een laagdrempelige manier om hulp of advies kunnen vragen bij de gemeente.

Vaak gaan opvoedproblemen gepaard met andere vervelende dingen die zich afspelen binnen een gezin. Om dan bij jeugdzorg aan te kloppen voor hulp is voor veel mensen een forse stap. Schaamte en niet weten wat er gebeurt als je aan de bel trekt kan ervoor zorgen dat ouders dus niet of veel te laat aan de bel trekken, waardoor problemen verergeren. De Rotterdamse VVD wil dat de gemeente alles op alles zet om deze drempel bij ouders weg te nemen. Kinderen mogen nooit de dupe worden van de situatie van hun ouders.

Inzet is op het hele gezin. In niet alle gevallen is jeugdzorg datgene wat een gezin nodig heeft, maar heeft bijvoorbeeld een ouder (onder)steun(ing). We blijven samen met de jeugdzorgprofessionals in gesprek om te onderzoeken hoe we tot de juiste inzet kunnen komen.

Vroeg beginnen met preventie. Gezonder leven zorgt er niet alleen voor dat de kans op ziekte minder wordt, het zorgt er ook voor dat je lekkerder in je vel zit waardoor je jezelf beter kan ontwikkelen en tegenslagen in het leven beter aankunt. De Rotterdamse VVD wil dat deze boodschap al bij jonge kinderen onder de aandacht wordt gebracht, zodat zij in staat worden gesteld om op latere leeftijd de goede keuzes te maken. Hierbij zijn onderwijs over gezonde leefstijl, maar ook gezond omgaan met financiën van belang. Het preventiebeleid moet ook gericht zijn op de mentale gezondheid. We steunen de rookvrije generatie.

De groep kinderen met hoogbegaafdheid moet nadrukkelijker in beeld komen bij de gemeente. Ook deze groep verdient de steun van de overheid daar waar nodig.

De VVD is voorstander van een goede afbakening van de jeugdzorg en wat daar wel en niet onder valt. Er moet bij voorkeur bewezen effectieve zorg worden ingezet. Zorg die niet werkt moet worden gestopt.

Ondersteuning voor ouders

De eerste stap zetten naar hulp bij de opvoeding van kinderen is voor veel ouders ontzettend lastig. Wij vinden het belangrijk dat deze drempel zo klein mogelijk wordt. Dit begint bij het verstrekken van duidelijke informatie zodat alle (aankomende) ouders weten waarvoor zij bij de gemeente kunnen aankloppen en wat ze kunnen verwachten. De informatie moet op laagdrempelige manier worden aangeboden dichtbij mensen in de wijk. De inzet van sleutelfiguren en het consultatiebureau kan hierbij helpen.

Eén gezin, één plan, één regisseur. Omdat de eerste stap naar hulp vaak erg fors is voor ouders en kinderen, is het van belang dat ze hun verhaal kunnen doen bij één hulpverlener zodat er een vertrouwensband kan worden opgebouwd. Daarom wil de Rotterdamse VVD dat het principe van één gezin, één plan, één regisseur verder wordt doorgezet. We stimuleren (jeugd)zorg tafels waar multidisciplinair naar deze jeugdige en kinderen worden gekeken. We werken wachtlijsten weg. Ook hier staan de jeugdige, jongeren en het gezin centraal en niet de zorgaanbieders of diensten.

Kinderen mogen niet de dupe zijn van regels. De gemeente moet zich blijven inzetten zodat kinderen niet de dupe worden van wettelijke kaders, zorgarrangementen, budgetten en wachtlijsten. Inzicht in wachtlijsten en geregelde terugkoppeling door instellingen moet de standaard worden. Bovendien kunnen we zo gestructureerd leren van elkaar op het punt van diagnostisering.

Ondersteunen voor een leven na jeugdhulp. De gemeente moet kinderen ondersteunen in het opbouwen van een netwerk buiten de jeugdhulp, zodat ze in de toekomst regie over hun eigen leven krijgen. We voorkomen een brute overgang na het worden van 18 jaar en werken op dat punt samen met zorgverzekeraars.

Afspraken met doorverwijzers

Verschillende zorginstanties kunnen kinderen doorverwijzen naar jeugdhulp. De gemeente is er daar één van, maar het overgrote deel van de kinderen wordt doorverwezen door andere instanties. Daarnaast kunnen diverse instanties trajecten verlengen die door anderen zijn gestart. De gemeente zit hier niet altijd tussen, maar draagt wel de verantwoordelijkheid voor het bieden van de beste zorg en ondersteuning aan kinderen. De Rotterdamse VVD wil dat doorverwijzers afspraken met elkaar maken, zodat er meer inzicht komt in de route die een kind aflegt en tijdig kan worden bijgestuurd als dit nodig is voor het belang van het kind.

Beweging van nul. Rotterdam sluit zich aan bij de zogenoemde beweging van nul: we streven naar nul uithuisplaatsingen, nul gesloten opnames en nul suïcides. Voor wat betreft uithuisplaatsingen brengen we de huidige stand van zaken in kaart en gaan daarmee de gesprekken aan met de instellingen en doorverwijzers.

Eerst naar opa en oma. Wij blijven er voorstander van dat de gemeente met relevante partijen in de jeugdhulpketen in gesprek blijft om te kijken welke rol opa's en oma's (of andere naasten) kunnen spelen bij (tijdelijke) uithuisplaatsingen. Zodat de rechter bij een uithuisplaatsing eerst kijkt of een kind naar opa en oma kan in plaats van naar een gastgezin.

Ook denken we dat wanneer Rotterdammers al van jongs af aan meer leren over het werk wat zij doen, er meer begrip komt voor het werk en dat ook Rotterdammers hierdoor beter zelf mee kunnen helpen aan het veiliger maken van hun stad. Daarom willen we weer EHBO lessen in de onderbouw van middelbare scholen.

WMO en informele zorg

We organiseren onze zorg rond Rotterdammers en op wijkniveau niet rond organisaties of diensten. Dat wil zeggen dat de zorgvrager en zijn of haar gezin centraal staat. Hun behoeftes vullen we in. We streven in hulp naar maximale zelfstandigheid. Loslaten is ook goede zorg verlenen. Maar vasthouden wanneer het moet ook.

Bij zelfstandigheid hoort ook de mogelijkheid zelf de zorg in te kunnen kopen. Voor hen die dat kunnen en willen, blijven wij voorstander van een persoonlijk gebonden budget. Daarbij houden we de bureaucratie laag. Voor een nieuwe band voor je rolstoel moet je niet meer tijd kwijt zijn dan de band kost.

We vertrouwen in onze professionals. We leggen geen onnodige regeldruk of cijferfetisjisme op. Meten is in die zin geen doel op zich. Natuurlijk blijven we wel scherp toezien op fraude en misbruik.

We zijn blij met de vele mantelzorgers en vrijwilligers die onze stad kent. Zij leveren een enorme bijdrage aan onze stad maar ook aan individuele Rotterdammers. Mantelzorgers bieden onbetaalbare zorg. Wij staan hen bij met het mantelzorg loket. Respijtzorg brengen wij goed onder de aandacht van deze groep. We stimuleren senioren om kennis en ervaring te delen met jongeren in de wijk en stad. Zo blijven senioren onderdeel van onze mooie stad en gaat kennis niet verloren.

Om uitstekende (jeugd)zorg te kunnen blijven leveren, moeten we onze uitgaven in lijn brengen met de vergoedingen uit het rijk. Dat betekent dat wij:

- ▶ Inzetten op preventie, waar we ook samenwerken met ondernemers zoals op het platform Gezond010.
- ▶ Ondersteunen van mantelzorgers en behoud en verdere ontwikkeling van mantel zorgloket.
- ▶ Onnodige regeldruk en cijferfetisjisme tegengaan.
- ▶ Innovatie en digitalisering stimuleren, mits de zorg menselijk blijft.
- ▶ Gezonde concurrentie maar ook uitwisseling van best practices tussen zorgaanbieders organiseren.

Schoolgebouwen

De gemeente Rotterdam is eigenaar van een groot aantal schoolgebouwen. Dit maakt dus ook dat de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid draagt voor de gezondheid van ontzettend veel van de jongste Rotterdammers.

- ▶ Deze schoolgebouwen moeten goed worden onderhouden door de Gemeente Rotterdam en er dient sprake te zijn van een gezond binnenklimaat.

Sport en bewegen

Sport en bewegen maakt op heel veel terreinen een belangrijk onderdeel uit van de Rotterdamse samenleving. Het coronavirus heeft het nog een keer extra duidelijk gemaakt dat fit zijn kan helpen gezond te zijn en te blijven.

De manier waarop we dat in Rotterdam het beste kunnen doen is via de bestaande en sterke structuur van verenigingen in onze stad. Daarop investeren levert het meeste rendement op. Heel concreet zet de Rotterdamse VVD het 'actieprogramma verenigen' door. Maar we zetten ook in op vrijwilligersondersteuning. Aandacht dient de komende periode ook te gaan naar het accommodatiebeleid. Concreet het op orde brengen van de bestaande accommodaties in combinatie met verduurzaming ervan. Dit dient twee doelen, het duurzaamheidsaspect en het betaalbaarder maken van de complexen. Deze sport- en beweegfaciliteiten zullen in de directe actieradius van de Rotterdammers moeten zijn en blijven. Vooral jongeren moeten lopend of met de fiets naar hun voetbal- of hockeyclub toe kunnen. Het verplaatsen van deze faciliteiten naar de randen van de stad zien wij niet als een goede ontwikkeling.

Rotterdam is de sportstad van Nederland en dit geldt voor alle sporters. Ook de 71.000 Rotterdammers met een geestelijke of lichamelijke beperking moeten op elk ambitieniveau kunnen sporten (van breedtesport tot topsport). Een sportcentrum met regionale aantrekkingskracht voor sporters met een beperking is onze ultieme droom.

Daarnaast past het organiseren van grote evenementen bij een grote stad als de onze. Hier blijven we ons hard voor maken. Naast sportief hebben deze evenementen ook andere maatschappelijk positieve effecten.

- ▶ Sportvoorzieningen moeten zo veel mogelijk worden behouden en mogen niet zomaar worden vervangen voor woningbouw. De golfbaan in het Kralingse Bos blijft behouden.

Om in onze stad sport vanuit alle invalshoeken in z'n kracht te zetten, zetten we blijvend in op ondersteuning van Stichting Topsport en Stichting Sportsupport.

VII. Rotterdam voor iedereen

Inleiding

Rotterdammers zijn er in alle kleuren van de regenboog. Wij hebben géén enkel begrip, geduld of tolerantie voor mensen of bedrijven die anderen discrimineren op grond van hoe ze eruit zien, waar ze vandaan komen of met wie ze het liefst hand in hand over straat lopen. Er zijn ook mensen die vanuit hun ideologie of godsdienst denken hun wil aan anderen te kunnen opleggen, desnoods met grof geweld. Rotterdam is kwetsbaar voor radicalisering en terrorisme. Dat vraagt om een harde aanpak van organisaties die mogelijk verkeerde bedoelingen hebben.

Anti-discriminatie en kansengelijkheid

De VVD wil gelijke kansen voor iedereen, hier moet de gemeente zich hard voor blijven maken. Wij zijn blij met de Stadsmarinier op dit onderwerp en houden vast aan de ingezette middelen voor arbeids- en woningmarktdiscriminatie. Iedere Rotterdammer is een individu en wij kijken naar wat je wel kan.

Inburgeren en integratie

De Rotterdamse VVD vindt het belangrijk dat iedereen die in Rotterdam komt wonen zich snel thuis voelt. Vluchtelingen, asielzoekers en andere migranten gunnen wij een thuis, maar zij mogen bij de woningtoewijzing geen voorrang genieten ten koste van Rotterdammers die hier al langer wonen en urgent moeten verhuizen. We stimuleren deelname aan inburgeringsprogramma's en taallessen zodat men snel actief kan deelnemen aan het Rotterdamse leven via betaald en/of onbetaald werk en sociale activiteiten.

Rotterdams trots

Een Rotterdammer draagt zijn tong op de mouw. Als een Rotterdammer ergens ontevreden over is, dan hoor je dat. Dat geldt ook voor de stad zelf. Wie Rotterdammers niet goed kent, kan zich verbazen over de manier waarop Rotterdammers soms kunnen klagen over hun eigen stad. Het opvallende daarbij is wel, dat anderen het niet moeten durven om kwaad te spreken over onze stad. Daarin ligt de kern van wat Rotterdammers met elkaar verbindt: Rotterdamse trots.

Er is geen bepaald hokje waar je in moet passen om jezelf een Rotterdammer te mogen noemen. Eigenlijk is er maar één regel: woon je hier, dan ben je er trots op. Wij vinden dat we deze trots maken, enthousiast mogen uitdragen en vaker met elkaar moeten delen. Deze trots verbindt ons namelijk met elkaar. Deze Rotterdamse trots maakt dat wildvreemden elkaar huilend in de armen vallen in de Hofpleinfontein als Feyenoord eens kampioen wordt. Deze Rotterdamse trots maakt dat je altijd weer met kippenvel over de Brienoordbrug rijdt en de skyline ziet verschijnen. Deze Rotterdamse trots maakt dat je met een stralende glimlach bij het Centraal Station het Stationsplein oploopt, en wéét dat je weer thuis bent. Deze Rotterdamse trots maakt dat wij een eigen accent en onze eigen uitdrukkingen hebben, die je onmiddellijk herkent. Deze Rotterdamse trots maakt vooral dat wij elkaar helpen - ongeacht hoe een andere Rotterdammer eruit ziet of waar deze vandaan komt.

De Rotterdamse VVD heeft al verschillende initiatieven ondernomen om deze Rotterdamse trots verder uit te dragen. Zo hebben sportclubs aanvoedersbanden gekregen in de Rotterdamse groen-witte kleuren. Wij vinden het ontzettend belangrijk dat deze trots verder wordt verspreid door kleine gebaren te maken en aandacht te besteden aan onderwijs over Rotterdamse geschiedenis. Niet per se op school, maar juist in de fysieke omgeving. Wij staan open voor maatregelen die het makkelijker maken voor nieuwe én oude Rotterdammers om meer te kunnen leren over hun stad. Uit Rotterdamse trots kunnen mooie dingen voortkomen, en dat moet de gemeente aanmoedigen.

Radicalisering

- ▶ Meningen -ook stevige- horen bij Rotterdam. Voor discriminatoire opvattingen en gedrag is echter geen plek. Organisaties die zich keren tegen onze democratische rechtstaat en waarden ontvangen daarom nooit subsidie.
- ▶ Hoe vroeger radicaliseringsprocessen bij mensen ontdekt worden, hoe minder groot de gevolgen voor henzelf en de samenleving. Dit vraagt om kennis van signalen voor radicalisering bij professionals die werken met mogelijk kwetsbare groepen. Volg de trends beschreven in het periodieke Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland van de NCTV om te zien welke ideologieën en organisaties op dit moment potentieel een gevaar vormen.
- ▶ Neem familieleden die zich zorgen maken over de radicalisering van een geliefde serieus en steun hen waar nodig.
- ▶ Heb aandacht voor extremisten die terugkomen in de samenleving, zowel om de samenleving te beschermen als het stabiliseren van de persoon zelf.
- ▶ Voorkom te veel aandacht voor gepolariseerde meningen en kijk als gemeente vooral ook naar de belangen van de 'zwijgende meerderheid'.
- ▶ Stel fatsoensnormen voor het debat. Het is belangrijk dat zowel in de gemeenteraad als in de samenleving op een respectvolle manier naar elkaar wordt geluisterd als we met elkaar praten.
- ▶ Communiceer laagdrempelig met de bewoners van Rotterdam om te voorkomen dat mensen bevattelijk worden voor 'duiders' van twijfelachtig allooi. Schakel bij belangrijke onderwerpen voorbeeldfiguren en sleutelfiguren in om Rotterdammers goed geïnformeerd te krijgen.
- ▶ Er moet kritisch naar de effectiviteit van subsidies op het beleidsterrein worden gekeken.
- ▶ We moeten stelling nemen tegen subsidies die gericht zijn op bepaalde etniciteit of geloof omdat dit de integratie tegengaat.
- ▶ Geen subsidie naar religieuze organisaties of activiteiten (zoals Iftar maaltijden).
- ▶ Streng religieus onderwijs dat leidt tot segregatie dient niet gestimuleerd te worden.

LHBTI+

We zijn trots op hoe onze LHBTI+ gemeenschap bijna natuurlijk opgaat in onze stad. In Rotterdam ben je en voel je je welkom op elke plek in de stad. We hebben daarnaast een goed aanbod aan veilige LHBTI+ horecagelegenheden. Dit is echter niet als vanzelf ontstaan en is echt nog kwetsbaar, denk aan de intimidatie richting de Roze Kameraden. We blijven daarom inzetten op:

- ▶ Het ondersteunen van de Rotterdam Pride, waarbij de walk zichtbaar en als een echte mars kan plaatsvinden (zoals bij zomercarnaval).

- ▶ Het stimuleren van voorlichting op scholen en (sport)verenigingen en -clubs.
- ▶ Samen met Jezelf op Zuid kijken we wat er extra nodig is om Zuid nog aantrekkelijker te maken en te houden voor LHBTI+ gemeenschap.
- ▶ Extra aandacht voor specifieke kwetsbare groepen zoals transgenders, migranten, ouderen en asielzoekers.
- ▶ Steun voor Roze in Blauw.
- ▶ Voorkomen en stevig aanpakken van geweld tegen LHBTI+ community. Voor homofobie (LHBTI+ fobie) is geen plaats in onze stad.
- ▶ Een prominente plek voor het regenboogzebrapad.
- ▶ Daarnaast willen wij onze rol als Regenboog gemeente benutten om regionaal een functie te vervullen voor de LHBTI+ gemeenschap. Want wij realiseren ons dat in onze omringende gemeenten voor wat betreft de acceptatie van LHBTI-ers nog een wereld te winnen is.

Regenbooggemeente

Regenbooggemeenten maken werk van inclusief beleid voor LHBTI's. Rotterdam heeft in 2008 een convenant met het Ministerie van OCW ondertekend waarin zij verklaren dat zij de sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van LHBTI+'s willen helpen verbeteren.

Roze in blauw

Roze in Blauw is het landelijk netwerk van de politie. LHBTI+ personen, die te maken krijgen met discriminatie, bedreiging, mishandeling of andere strafbare zaken gerelateerd aan hun seksuele oriëntatie of genderidentiteit kunnen daar melding doen.

VIII. Bruisend Rotterdam

Inleiding

In Rotterdam wordt hard gewerkt, maar ook goed geleefd. Festivals en evenementen op het gebied van muziek en cultuur weten Rotterdam steeds vaker als hun thuishaven. Dit jaar nog konden wij muzikliefhebbers uit heel Europa verwelkomen tijdens het Eurovision Songfestival. Het is een loodzware tijd geweest voor iedereen die zijn of haar geld verdient in de cultuur- of eventensector en iedereen kijkt er naar uit om deze periode achter ons te laten. Dat betekent dat we goed moeten nadenken waar uitgaan het leukste kan zonder anderen tot last te zijn, welke plekken geschikt zijn voor festivals en hoe we deze over de stad verdelen en of er nog wel genoeg plek is om tot rust te komen of te genieten van de natuur.

Kunst en cultuur

De Rotterdamse VVD ziet kunst en cultuur als een belangrijk onderdeel van wat Rotterdam, Rotterdam maakt. Een stad zonder cultuur is als een lichaam zonder ziel. Kunst en cultuur maken Rotterdam een fijne plek om te wonen en te leven, maken Rotterdam mooier en bieden een werkplek aan mensen met een creatieve geest. Innovatie op allerlei gebieden is ooit begonnen binnen de kunst- en cultuurwereld. Wij

hechten daarom o.a. veel waarde aan de grote bekende instellingen in onze stad zoals het Rotterdams Philharmonisch Orkest, het nationaal fotomuseum, Boymans van Beuningen en het MAAS theater. Cultuureducatie is van groot belang om al in een vroeg stadium kinderen in aanraking te laten komen met kunst.

- ▶ Er moet meer geld beschikbaar komen voor de internationale uitwisselingen van kunst- en cultuurprojecten.
- ▶ Kunst en cultuur moet een prominentere plaats krijgen in onze buitenruimte, om op een zo laagdrempelig mogelijke manier kennis te maken met kunst en cultuur. Onderhoud van deze kunst moet structureel geregeld worden.

Horeca / festivals

Het is belangrijk dat er in onze stad ruimte is om te genieten van het nachtleven, om stoom af te blazen, anderen te ontmoeten en gewoon plezier te hebben. Tegelijkertijd wonen er óók mensen in de stad die de volgende dag gewoon 's ochtends vroeg weer fris en fruitig op kantoor moeten zijn, of jonge kinderen hebben die hun nachtrust hard nodig hebben. We moeten op zoek naar een gulden middenweg tussen de ruimte die we geven aan uitgaanspubliek en horecaondernemers en de rust die we gunnen aan iedereen die in de buurt woont.

- ▶ Wij willen méér ruimte voor 24-uurs vergunningen en daarbij onderscheid maken tussen de verschillende bestemmingen. Een McDonalds en een nachtclub trekken nu eenmaal een ander publiek aan. Dit kan ook helpen om overlast te beperken of voorkomen, omdat niet iedereen op hetzelfde moment naar buiten gaat waardoor juist méér herrie ontstaat. Nu moeten ze met elkaar concurreren om de vergunning in een gebied terwijl de baten en overlast onvergelijkbaar is.
- ▶ Festivals moeten voldoende ruimte krijgen, maar de overlast loopt nu te vaak uit de hand. De locaties van festivals moeten beter verdeeld worden over de stad, het aantal opbouwdagen moet beperkt blijven en festivalorganisatoren moeten een waarborgsom betalen die zij terugkrijgen als ze de locatie tijdig, netjes en schoon hebben achtergelaten.
- ▶ Het is goed mogelijk om te controleren hoeveel overlast een evenement precies veroorzaakt, waar, wanneer, en hoe dat de volgende keer het beste kan worden voorkomen. Festivalorganisatoren kunnen en moeten daar zelf voor zorgen, omdat zij uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor een prettig evenement zonder te veel overlast voor de omgeving. Parken zoals het Vroesepark zijn niet geschikt voor grootschalige festivals.
- ▶ Er komt meer ruimte voor creatieve, nieuwe ideeën die het nachtleven diverser kunnen maken. Het liefst zien we niet alleen één museumnacht per jaar, maar meerder nachten waarin de cultuursector open kan blijven voor bijvoorbeeld een silent disco of nachttheater.
- ▶ Bewoners moeten altijd tijdig op de hoogte worden gebracht van wat er in hun buurt gebeurt. Bewoners die héél dichtbij een evenement wonen en waarbij buitensporige overlast bijna niet te voorkomen is, krijgen gratis toegang tot een museum of uitje elders in de stad.
- ▶ In de coronacrisis hebben we gezien hoe fijn en belangrijk het is om buiten samen te kunnen komen, bijvoorbeeld op tijdelijke terrassen in de zomer die eerder in de wintermaanden nog gebruikt waren voor parkeerplaatsen. Deze seizoensgebonden terrassen houden we erin, zo lang er maar voldoende ruimte overblijft voor mensen

die hun auto willen parkeren, fiets willen stallen, die slecht ter been zijn én de overlast voor omwonenden of andere ondernemers binnen de perken blijft.

- ▶ Shishalounges leveren dikwijls overlast op en zijn vaak broeinesten van criminaliteit. Er komt een stop op de uitbreiding van shishalounges.

Recreatie

Het verblijven buiten heeft zeker door corona een impuls gekregen. Rotterdammers gingen al graag naar buiten om te flaneren, wandelen, bootje varen, barbecueën of om zomaar op een bankje te zitten naar de boten op de Maas te kijken. Een combinatie van voorgaande zaken gebeurt veel in Kralingse Bos, Zuiderpark, Vroesepark en Het Park. De gemeente staat voor goed onderhoud van deze plekken aan de lat. Wederzijds respect van de gebruikers en dus duidelijke regels zijn van belang om het toenemend gebruik in goede banen te leiden. Uitbreiding van sportfaciliteiten in de openbare ruimte is een mooie toevoeging aan de openbare ruimte.

IX. Bestuur en bedrijfsvoering

Inleiding

Een sterke overheid beschermt haar inwoners, staat klaar om hen te helpen als dat nodig is en laat ze ook met rust wanneer dat mogelijk is. Uiteindelijk is de gemeente er vooral om problemen op te lossen die we individueel niet goed kunnen oplossen en niet om te bepalen hoe ons leven eruit zou moeten zien. Het is daarbij absoluut noodzakelijk dat Rotterdammers weten dat de gemeente naar hen luistert. Niet alleen als zij goede ideeën hebben, maar juist als zij klachten hebben of het niet eens zijn met beslissingen of regelgeving.

Uitgangspunten voor sterke en flexibele overheid

- ▶ Rotterdam is er voor alle Rotterdammers.
- ▶ De dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit, efficiënt en toegankelijk voor alle Rotterdammers.
- ▶ Rotterdam gaat zorgvuldig en transparant om met belastinggeld.
- ▶ Rotterdam kent een beperkt gemeentelijk apparaat.
- ▶ De gemeente moet zich beperken tot haar kerntaken.
- ▶ De Rotterdammer is geen melkkoe voor gemeentelijke hobby's en lobby's.
- ▶ Rotterdam investeert in alle wijken.
- ▶ De gemeente betuttelt haar burgers niet en biedt ruimte voor eigen vrijheid en verantwoordelijkheid.
- ▶ De Coolsingel is geen ivoren toren; de gemeente betreft Rotterdammers bij haar plannen.
- ▶ De gemeente Rotterdam is een nette, goede werkgever.

Een daadkrachtige, kleine overheid

Rotterdammers betalen met belastinggeld voor de gemeente en haar activiteiten. Deze verantwoordelijkheid vraagt dat we hier zorgvuldig mee omgaan, kritisch kijken naar elke uitgave, niet onnodig geld rondpompen en belastingen verlagen voor Rotterdammers indien mogelijk. De Rotterdamse VVD kiest voor een daadkrachtige en kleine overheid.

Wij staan ook voor een efficiënte dienstverlening en een transparant gemeentebestuur. Een slagvaardig gemeenteapparaat dat niet groter is dan noodzakelijk om haar taken goed uit te oefenen is daarvoor noodzakelijk. De Rotterdamse VVD is hierbij niet bang voor noodzakelijke keuzes. De gemeente kan niet alles oplossen en hoeft niet over alles te gaan. Dit betekent dat je, als je als Rotterdammer zelf ergens voor kan zorgen, de gemeente je ook deze ruimte en vrijheid moet bieden om het zelf te regelen en je eigen verantwoordelijkheid te pakken.

De Rotterdamse VVD kiest voor een sterke overheid op de plaatsen waar zij wel nodig is. Door scherp te kiezen voor onze kerntaken willen wij de omvang van het gemeenteapparaat hierbij zo beperkt mogelijk houden. De Rotterdamse VVD volgt het aandeel externe inhuur bij de gemeente kritisch.

Een transparant overheid

De Rotterdamse VVD staat voor openheid en wil dat het gemeentebestuur, haar dienstverlening en haar begroting periodiek kritisch worden geëvalueerd op effectiviteit en efficiëntie. Daarbij moet het perspectief van de Rotterdammer - en niet dat van de gemeente - centraal staan. Dit betekent ook dat de gemeente scherp is in de keuzes waarvoor, waarom en hoeveel subsidie wordt verleend. Een subsidie is namelijk geen gratis geld, maar is belastinggeld van Rotterdammers. We geven zo veel mogelijk openheid over het aanvragen, verstrekken, besteden en resultaat van subsidies. Subsidies die niet positief worden geëvalueerd, schaffen we af.

Goede dienstverlening voor iedereen zonder gedoe

De gemeente biedt goede dienstverlening en richt deze efficiënt en effectief in. We streven niet naar een dure 10. Een 7 of 8 is vaak prima. Goede dienstverlening start bij ruimte en vrijheid voor burgers en bedrijven. De gemeente discussieert niet op de vierkante centimeter, maar denkt mee met burgers en bedrijven. Minder en heldere regels zijn belangrijk, onnodige bureaucratie of ingewikkelde procedures moeten worden versimpeld of afgeschaft. Dit geldt voor burgers en bedrijven, maar ook binnen de gemeente zelf is er behoefte aan minder regels en protocollen en meer ruimte voor de professional.

De Rotterdamse VVD pakt de oorzaken van een probleem aan, niet de symptomen. Wij willen bijvoorbeeld complexiteit, gedoe en bureaucratie verminderen en niet zomaar extra loketten inrichten om deze complexiteit 'uit te leggen'. Zo snijdt het mes aan meerdere kanten: een betere én een goedkopere dienstverlening.

Rotterdammers willen gewoon lekker leven en niet lastig gevallen worden met procedures, regels en gedoe. Gemeentelijke dienstverlening moet zo intuïtief en laagdrempelig mogelijk zijn en aansluiten bij technologische ontwikkelingen en wat burgers elders in hun leven tegenkomen. Het doen van meldingen in de wijk via de MeldR app is hiervan een goed voorbeeld. Op dit soort initiatieven zien we graag een doorontwikkeling. Qua vindbaarheid en gemak vinden we dat het aantal verschillende apps beperkt moet blijven.

De service vanuit de gemeente verloopt op veel fronten goed en is verbeterd, maar nog niet voldoende en over de hele linie. Antwoorden van burgers en ondernemers laten vaak nog te lang op zich wachten. Ook duurt het vaak lang voordat ze contact krijgen met een ambtenaar met voldoende dossier- en materiekkennis die ze echt verder kan helpen. De ervaringen vanuit de gemeentelijke ombudsman moeten intensief worden gebruikt voor het verbeteren van de dienstverlening.

Uiteraard verliest de Rotterdamse VVD de Rotterdammers die minder makkelijk meekomen of moeite hebben met lezen of digitale loketten, niet uit het oog. Voor elke Rotterdammer moet de toegankelijkheid van dienstverlening via een fysiek loket beschikbaar zijn.

Goede dienstverlening kan enkel als iedereen netjes voldoet aan de voorwaarden voor deze dienstverlening en dit wordt gehandhaafd. Bewuste misbruik en fraude worden hard aangepakt.

Investeren in alle wijken, dicht bij de burger

De gemeente is er voor alle Rotterdammers en investeert in alle wijken. Alle Rotterdammers zijn gelijkwaardig en worden zo behandeld. De Rotterdamse VVD kiest hierbij voor vrijheid mét verantwoordelijkheid waar mogelijk en ondersteuning mét verantwoordelijkheid waar nodig.

Rotterdammers zijn slimme kundige mensen. Dit betekent dat de gemeente faciliterend is en meedenkt met bewoners en bedrijven vanuit een grondhouding hoe iets wel kan.

Het leven van de Rotterdammer wordt niet bepaald op een ivoren toren op Coolsingel, maar door de Rotterdammers zelf. Wat kleinschalig, lokaal en zonder de gemeente kan, gebeurt kleinschalig, lokaal en zonder de gemeente. Enkel waar samenwerking en schaalvergroting nodig en nuttig is, streven we dit na. Zo wordt de kracht van Rotterdam ook gevormd door de hele regio. De Rotterdamse VVD werkt intensief samen met VVD-fracties in haar buurgemeenten en andere politieke lagen.

Per maart 2022 worden de gebiedscommissies afgeschaft en worden in heel Rotterdam wijkraden ingevoerd. Wij zijn tegen het continu experimenteren met het gemeentelijk bestuursmodel zonder dat dit leidt tot verbetering. Wij staan voor duidelijkheid, rust en consistentie bij de invulling van de democratie in de gebieden. Voor de Rotterdamse VVD betekent dit behoud van gebiedscommissies waarin gekozen Rotterdammers zich met hart en ziel kunnen inzetten voor hun gebied en wijk. Rotterdammers hebben recht op een efficiënte overheid. De Rotterdamse VVD blijft kritisch bij het overhevelen van taken van wijkniveau naar gemeentelijk niveau, waar juist meer vertrouwen zou moeten worden gegeven aan lokale (groepen van) burgers. Wij vinden specifieke aandacht voor kleinere kernen als Rozenburg, Pernis, en Hoek van Holland belangrijk. De Rotterdamse VVD wil dat de wijkraden in eind 2023 geëvalueerd worden.

De kern hierbij is om de gebiedsorganen in staat te stellen effectief te functioneren en voldoende tegenmacht te organiseren. Dit vraagt om voldoende zeggenschap vanuit hun gebied (functioneel en geografisch), bevoegdheden, ondersteuning en een meer effectieve uitvoering.

Stabiele financiën met minder belastingen

Wij staan voor een gezonde, betrouwbare en voorspelbare gemeentelijke financiële huishouding en sluitende begroting. Inkomsten en uitgaven zijn structureel in balans en Rotterdam streeft naar het verlagen van haar netto schuldquote. De gemeente is reëel in haar plannen, neemt geen onverantwoorde (financiële) risico's en leert van fouten die in het verleden mis zijn gegaan. Specifieke aandacht vraagt de Rotterdamse VVD hier voor de grote gemeentelijke plannen waarbij naast Rotterdamse daadkracht ook Rotterdams realisme en tegenspraak nodig zijn.

Door meer efficiëntie en keuzes in welke taken de gemeente oppakt, verbetert de dienstverlening terwijl gelijktijdig de kosten van het gemeentelijk apparaat en haar uitgaven worden verlaagd.

De Rotterdamse VVD staat voor de koopkracht van de Rotterdammer. Hierdoor staan we voor een zo beperkt mogelijke belastingheffing. Bij gemeentelijke problemen wordt er eerst naar de oplossingen binnen de bestaande begroting gekeken. De gemeente moet

er continu naar streven de effectiviteit van elke euro te verhogen. Indien gemeentelijke activiteiten stoppen worden middelen teruggegeven aan de Rotterdammer. De Rotterdammer is immers geen melkkoe. Dit betekent onder andere dat we staan voor een daling van gemeentelijke lasten. De OZB moet worden verlaagd.

De rioolbelasting op garageboxen blijft maximaal 20% van het basistarief, hiertoe wordt de grondslag (WOZ waarde) periodiek geïndexeerd op basis van de algemene ontwikkeling van de WOZ waarden.

Belastingen

- ▶ De huidige WOZ bovengrens om van het voordelige tarief rioolheffing gebruik te kunnen maken is EUR 40.000. Deze grens is met de stijgende prijzen in de woningmarkt te laag. 381 garageboxen in Rotterdam vallen inmiddels buiten het aantrekkelijke tarief. Terwijl gebruik van de riolering door een garagebox wezenlijk verschilt van een huis. Overigens geldt deze regeling voor alle niet-woningen die vallen binnen de WOZ aftopgrens van EUR 40.000.
- ▶ Ook de afvalstoffenheffing kan omlaag door dit slimmer aan te pakken. De rioolheffing mag ook niet verder stijgen.
- ▶ De Rotterdamse VVD wil kritisch kijken naar de precario- en reclamebelasting en de normen voor de nihilstellingen en de vrijstellingen verruimen.
- ▶ De logiesbelasting moet in lijn zijn met de behoefte vanuit het evenementenfonds.
- ▶ De Rotterdamse VVD blijft ver weg van het heffen van baatbelasting.
- ▶ De gemeente hoort geen inkomenspolitiek te bedrijven. De belastingen op gemeentelijk niveau zijn niet inkomensafhankelijk en iedereen draagt zijn of haar steentje bij. Dit betekent dat de kwijschelding van gemeentelijke belasting wordt afgeschaft.
- ▶ Symptoombestrijding en experimenten met het verstrekken van producten in natura, zoals het verstrekken van gratis menstruatieproducten, doen we niet.

Kerntaken en deelnemingen

De Rotterdamse VVD is scherp op de taken die de gemeente uitvoert. De taken van de gemeente en haar deelnemingen kennen een publiek belang en doel. Indien de meerwaarde van uitvoering door de gemeente niet (meer) helder is of de risico's niet in verhouding, doen we dit niet en stoppen we. Door deze bril kijken we continu naar de gehele gemeentelijke portefeuille. Laten we leren van de lessen vanuit het Warmtebedrijfdebacle.

Zo hoort de gemeente geen vastgoed te bezitten met enkel een winstoogmerk. Zo zou de gemeente geen investeerder met eigen fondsen moeten zijn en is de Rotterdamse VVD kritisch op zaken als het Energietransitiefonds.

Indien deelnemingen niet bijdragen aan een publiek doel worden deze actief afgestoten. Als dit doel wel aanwezig is, maar de huidige vorm van de deelneming weinig effectieve inspraak mogelijk maakt wordt een andere invulling nagestreefd.

Een deelneming is hiermee niks anders dan een middel dat bijdraagt aan het realiseren van je maatschappelijke doelstelling. Dit vraagt ook van de gemeente dat ze doet wat

nodig is om deze deelneming in positie te brengen en te houden. Bijvoorbeeld door een actieve lobby richting Den Haag of Brussel.

Bescherming Privacy

De gemeente gebruikt veel gegevens van burgers en bedrijven en moet hier zorgvuldig mee omgaan. De Rotterdammer moet er vanuit kunnen gaan dat de gemeente dit doet. De gemeente is helder en transparant hoe ze de privacy van de Rotterdammer borgt. Informatie over Rotterdammers wordt alleen ontsloten op een *need to know*-basis, ontwikkelingen vinden enkel plaats vanuit *privacy by design*.